

О Т Ч Е Т

*За изпълнението на дейностите и постигнатите индикатори по изпълнение на целите на
Областна стратегия за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците от област
Ловеч 2021 - 2022 г.*

ВЪВЕДЕНИЕ

Областна стратегия за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците на област Ловеч за 2021 - 2022 г. е разработена от Областен оперативен екип. При разработването ѝ участваха експерти от Областна администрация – Ловеч, осемте общини от област Ловеч, Регионалното управление на образованието, Регионалният център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, Регионалната здравна инспекция и други заинтересовани органи, лица и организации, имащи отношение към развитието на подкрепата за личностно развитие.

Областната стратегия за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците в област Ловеч е утвърдена от Областен управител след съгласуване от Областен съвет за развитие на област Ловеч и Регионалното управление на образованието – Ловеч.

Тя е разработена в изпълнение на разпоредбата на чл. 196 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и чл. 5 от Наредбата за приобщаващото образование. Ориентирана е към реализиране на политики и мерки, които осигуряват правото на достъп до качествено образование, удовлетворяване на образователните потребности и развитието на способностите на всяко дете и ученик. Стратегията е изготвена в съответствие с набелязаните цели, приоритети и мерки за подобряване на достъпа и качеството на предучилищното и училищното образование, заложи в международни и национални документи.

Основната цел на Стратегията е осигуряване на приобщаващо, равноправно и качествено образование, подпомагане и насърчаване на децата и учениците за максимално развитие на техните възможности и индивидуални потребности чрез ефективното взаимодействие на всички заинтересовани страни.

Областната стратегия за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците в област Ловеч 2021 - 2022 г. е разработена въз основа на изготвени 8 бр. Анализи на потребностите от подкрепа от общините на територията на област Ловеч (Априлци, Летница, Луковит, Ловеч, Тетевен, Троян, Угърчин и Ябланица), приети от общинските съвети.

Общините отговарят за цялостното изпълнение на общинската стратегия на собствената си територия и приноса към изпълнението на областната стратегия. Целите се постигат с общите усилия на всички заинтересовани от процеса страни, в съответствие с компетенциите им и планираните цели и дейности. Изпълнението на общинските планове се отчита и на областно ниво до 1 март на следващата година, като всяка община представя в Областна администрация Ловеч отчет за изпълнението на дейностите по общинския годишен план.

Настоящият отчет е изготвен на база получена информация от отчетите за изпълнението на дейностите на общинските стратегии за личностно развитие на децата и учениците от общините Ловеч, Луковит, Тетевен, и Троян.

Стратегическа цел 1: Формиране на приобщаваща образователна среда, която премахва пречките пред ученето и създава възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота в общността.

Стратегическата цел е непосредствено свързана с потребностите на децата и учениците, които независимо от различия, основани на възраст, пол, етническа принадлежност, увреждане, други бариери пред ученето

или високи учебни постижения, имат право да получат качествено образование.

Приоритет 1. Въвеждане и утвърждаване на ценностите на личностното развитие и приобщаващото образование за обучение и възпитание на личности с индивидуален напредък и успехи.

Дейностите по Приоритет 1 спомагат за поставяне на детето и ученика в центъра на регионалната образователна система, за утвърждаване на учителя като лидер на промяната, за формиране и развиване на чувството за принадлежност и ангажираност към процеса на приобщаване от всички заинтересовани страни.

Специфична цел 1: Осигуряване на възможности за ранно разпознаване и оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Мярка	Дейност	Реализирани дейности
1. Осигуряване на качествено и задълбочено оценяване на индивидуалните потребности на децата и учениците и разграничаване на нуждата от обща и от допълнителна подкрепа.	Дейност 1.1. Изпълнение на нормативно определените практики за екипна работа на учителите съгласно чл. 16 и 22 от Наредба за приобщаващото образование за разпознаване на обучителни трудности у децата и учениците.	<u>Дейност 1.1</u> Община Ловеч В детските градини на Община Ловеч са създадени условия за сътрудничество между координаторите и Екипите за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР) по възрастови групи в институцията, за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. Провеждат се регулярни екипни срещи за обмен на информация и набелязване на конкретни мерки. Извършва се диагностично проучване и оценка на познавателната активност на децата на входно и изходно ниво, което се описва в протоколи по възрастови групи и се диференцира нуждата от обща и допълнителна подкрепа. Създадена е образователна среда с условия за разгръщане на потенциала за личностно развитие на всяко дете, съобразно неговите потребности. Разработват се планове за работа с родители, за всяка възрастова група. Предприемат се мерки за недопускане на отпадане на деца в задължителна за предучилищно образование възраст от образователната система. В ДГ „Люляче“ са проведени информационни кампании сред родителите за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на деца от етническите малцинства и за преодоляване на негативните стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси. Организирано е „Училище за родители“. В ДГ „Мария Сиркова“ са проведени тренинги с родители от всички възрастови групи по темите: „Ефективни родители“, „Да бъдем добри“, „НЕ на тормоза, но НЕ за ден“. В ОУ „Христо Никифоров“ са проведени: в началото на 2021/2022 учебната година – 15 екипни срещи за определяне на конкретни дейности от общата подкрепа, насочени към превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение и 8 екипни срещи за определяне на конкретни дейности, насочени към превенция на обучителните

		затруднения; през учебната 2021/2022 г. – общо 44 екипни срещи между учители и педагогически специалисти за обсъждане на дейностите за обща подкрепа. В ОУ „Проф. Димитър Димов“ през 2021/2022 учебна година са проведени 4 регулярни екипни срещи за определяне на конкретни дейности от общата подкрепа за ученици, насочени към превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение. В ОУ „Васил Левски“ през 2021/2022 учебна година са проведени 2 екипни срещи за определяне на конкретни дейности от общата подкрепа за ученици, насочени към преодоляване на обучителните затруднения. В ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч през 2021/2022 учебна година са проведени 11 екипни срещи между педагогическите специалисти за набелязване на конкретни мерки за преодоляване на обучителните затруднения и 12 екипни срещи – за набелязване на конкретни мерки за преодоляване на проблемното поведение. В ОУ „Панайот Пипков“ се извършва входяща диагностика в началото на учебната година. Провеждат се периодични срещи между класните ръководители, учителите по учебни предмети и в групите за ЦОУД и родителите. Методите на работа за всеки ученик са съобразени със социалното и емоционалното му развитие. Осигурена е достъпна информация за родителите през целия период на общата подкрепа за личностно развитие. При осигуряването на обща подкрепа е осъществена екипна работа между координатор, родител и ЕПЛР. За 2021/2022 учебна година са проведени 30 заседания на ЕПЛР за учениците със СОП. В екипите на регулярни срещи се обсъждат дейностите за обща подкрепа на учениците, чрез обмен на информация и на добри педагогически практики, между членовете на екипите: класен ръководител, ресурсен учител и психолог. Всички ученици и родители са запознати с графика за консултации с учениците. В ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Александрово през 2021/2022 учебна година са проведени 12 екипни срещи между педагогическите специалисти за набелязване на конкретни мерки за преодоляване на обучителните затруднения и 12 заседания на ЕПЛР за идентифициране на деца със СОП, като са идентифицирани 15 деца с проблеми. Със заповед на директора на СУ „Св. Климент Охридски“ е определен координатор на ЕПЛР. В изпълнение на чл. 16 от Наредба за приобщаващото образование, регулярно се провеждат екипни срещи между координатора и педагогическите специалисти, с цел: обсъждане на информация за обучението и напредъка на учениците; определяне на конкретни дейности по обща подкрепа, насочени към превенция и/или преодоляване на проблемно поведение и към превенция на обучителни
--	--	---

		затруднения. В СУ „Тодор Кирков“ през 2021/2022 учебна година са обследвани от РЦПППО – Ловеч 2 деца. За едното от тях е дадено становище за работа с ресурсен учител. В началото на учебната година са създадени 8 ЕПЛР за допълнителна подкрепа на ученици със СОП, като през годината са заседавали 6 ЕПЛР за обща подкрепа. В ПЕГ „Екзарх Йосиф I“ са проведени редовните екипни срещи между учителите и другите педагогически специалисти в началото на учебната година за идентифициране на потребностите на учениците. Учителите в ППМГ, гр. Ловеч редовно провеждат екипни срещи за обсъждане на дейности, обмен на информация и добри педагогически практики с цел подобряване работата на всички учители с учениците им. Извършва се наблюдаване за установяване на ученици, нуждаещи се от подкрепа. Провеждат се регулярни срещи между малка група учители и други педагогически специалисти, както и между класния ръководител, учители и други педагогически специалисти в училището за целите на превенцията на евентуални проблеми. Планирани са и допълнителни консултации по учебни предмети. В ППМГ, гр. Ловеч са съставени общо 56 плана, с включени 45 учители и са проведени 137 заседания на ЕПЛР. Със заповед на Директора на НПГВМ “Проф. д-р Димитър Димов“ е определен Координатор за организиране процеса на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в училището. Проведени са: регулярни екипни срещи между координатора и педагогическите специалисти; 14 екипни срещи между координатора и класните ръководители; 6 педагогически практики с ученици X-XII клас, с цел подкрепа на учителите за подобряване на работата им с учениците. На 57 ученици са определени конкретни дейности от общата подкрепа за превенция на насилието и преодоляване на проблемно поведение. В ПГМЕТ, гр. Ловеч от ЕПЛР са проведени 19 дейности за преодоляване на проблемно поведение; 15 консултации с класен ръководител; 35 срещи с педагогически съветник и 131 дейности, свързани с преодоляване на обучителни затруднения. В ПГИТУ, гр. Ловеч от ЕПЛР е осъществен обмен на информация между класни ръководители и преподавателите по учебните предмети. Определени са и конкретни дейности и включване в групи по проект „Подкрепа за успех“. Община Луковит Във всяко училище и ДГ се осъществява екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти. Изготвени са индивидуални учебни планове и учебни програми. Община Тетевен
--	--	---

		В детските градини и училищата са създадени екипи за оценка и формирани групи за допълнителна и обща подкрепа. На педагогически съвети се обсъжда информацията за обучението и развитието на децата и се изготвя график за регулярно посещение на координатора за обща подкрепа по групи с учителите на групите в детските градини и училищата. Определят се конкретни дейности за обща подкрепа на децата и се работи допълнително с изоставащите деца или такива с обучителни затруднения. Предприемат се следните дейности: - обсъждане на дейностите за обща подкрепа; - провеждане на регулярни срещи, когато са за целите на превенцията, между класния ръководител, учители и други педагогически специалисти в училището; - дейности за обща подкрепа за личностно развитие, насочени към превенция на обучителните затруднения, чрез предприемане на конкретни мерки за работа; - установят се затрудненията в обучението на ученика - рискови фактори в средата, които може да повлияят на обучението му, но които все още не изискват предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие; Всяка група разполага с обособен библиотечен кът. Прави се посещение на читалищната библиотека и разглеждане на подходяща за възрастта на децата литература. В началото на учебната 2021/2022 г. в СУ „Георги Бенковски“ са се обучавали 16 ученици със специални образователни потребности в дневна форма на обучение и 2 ученици в индивидуална форма на обучение, подпомагани от ресурсен учител и психолог; оценката на всички ученици със СОП е потвърдена от специалистите от РЦПППО – гр. Ловеч. На всички ученици в началото на учебната година са определени със заповеди на директора екипи за подкрепа на личностното развитие.
	Дейност 1.2. Ранно оценяване (скрининг) от педагогическите специалисти в детската градина на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца.	Община Ловеч В ДГ „1-ви юни“ и ДГ „Радост“ няма изявено желание от родителите за извършване на скрининг за деца на възраст от 3 години до 3 години и 6 месеца и такъв не е извършван. За 2021/2022 учебна година в ДГ „Зора“ е проведено ранно оценяване на 13 деца, родени през 2018 г. В ДГ „Кокиче“ при извършения скрининг, най-често се идентифицират обучителни затруднения, свързани с овладяването на българския език (от деца, за които той не е майчин). С цел осъществяване на допълнително обучение по български език, ДГ „Кокиче“ участва в проект BG 05M20P0041-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ (АПСПО), финансиран по ОП НОИР. За децата, за които е идентифицирана нужда от допълнителна подкрепа,

		са изпратени заявления за оценка до РЦПППО – Ловеч. За 2021/2022 учебна година в ДГ „Люляче“ е проведено ранно оценяване на 14 деца. Идентифицирани са 12 деца с риск от обучителни трудности, които също са включени в проект АПСПО в дейности за допълнително обучение по български език. В ДГ „Мария Сиркова“ е извършен скрининг на 11 деца възраст от 3 години до 3 години и 6 месеца. Не са идентифицирани деца в риск от обучителни трудности и нужда от оценка на потребностите за допълнителна подкрепа. В ДГ „Слънце“ са идентифицирани 6 деца с риск от обучителни трудности. В ДГ „Снежанка“ допълнително е извършен скрининг на 16 деца. Идентифицирани са 30 деца в риск от обучителни трудности, включени в 2 проекта: проект BG05M2OP001-3.018-0001 „Подкрепа за приобщаващо образование“, финансиран от ОП НОИР и проект АПСПО. Община Луковит Изготвяне на информация от педагогическите специалисти в детските градини за потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата от 3 до 3 години и 6 месеца, чрез ранна диагностика. Сформиране на групи за преодоляване на обучителните затруднения по национални програми и проекти. Община Тетевен В ДГ „Васил Левски“ – гр. Тетевен са направени скрининг тестове на тригодишните деца. В ДГ „Детелина“ – гр. Тетевен са проведени скрининг тестовите. Две учителки са участвали в обучения и имат право да работят с децата с разрешение на родителите. В ДГ „Изгрев“ – село Глогово родителите декларират, че не желаят да се прави скрининг на децата в ранна детска възраст от 3 години до 3 години и 6 месеца. Община Троян Във всички детски градини са проведени тестове за ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения. Общият брой на обследваните деца, които посещават първа група на детска градина и са показали необходимост от оценка на риска за обучителни трудности, е 25 . Установени са 15 случаи на обучителни затруднения, а за три от тях от Център за подкрепа за личностно развитие, след съгласие от родителите, е извършена оценка с „Дортмунски скрининг тест за детско развитие“ DESK 3-6 R. За всички тях е осигурена обща и допълнителна подкрепа от ресурсен учител и логопед. За 59 деца е идентифицирана необходимост от логопед, като към терапевтична работа са насочени 44 деца към ЦПЛР.
--	--	--

	Дейност 1.3. Извършване на оценка на риска от обучителни затруднения на децата на 5 и 6 годишна възраст в рамките на установяването на готовността на детето за училище, като се отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие (чл. 10 от Наредбата за приобщаващото образование).	Община Ловеч В ДГ „1-ви юни“ са проведени общо 7 заседания на ЕПЛР. През м. май 2022 г. са записани две деца от Украйна, за които е установено, че е необходимо провеждане на допълнителни модули за обучение по български език, като чужд език, което е проведено от учителите в групите на децата. В ДГ „Зора“ са проведени няколко заседания на координиращия екип. В ДГ „Кокиче“ е извършена оценка на риска от обучителни затруднения на децата на 5 и 6-годишна възраст в началото на учебната година от учителите в групите. Диференцирани са децата, които имат нужда от ОПЛР и тези с нужда от ДПЛР. Проведения са 3 заседания на ЕПЛР на ДГ „Кокиче“ (в началото на учебната година, след I-ви срок и в края на учебното време). Проведени са 3 заседания на ЕПЛР на ДГ „Люляче“ за идентифициране на деца със СОП, увреждания, хронични заболявания, обучителни трудности и са идентифицирани 2 такива деца. В ДГ „Мария Сиркова“ са проведени 12 заседания на ЕПЛР за идентифициране на деца със СОП, увреждания, хронични заболявания, обучителни трудности (по три за всеки от 4-те екипа) и са идентифицирани 4 такива деца. В ДГ „Радост“, за всяко от 9-те деца са проведени по две заседания на ЕПЛР: м. октомври 2021 г. и м. февруари 2022 г. и са изготвени индивидуални планове за подкрепа. Родителите са запознати с целите и задачите в тях. В края на 2021/2022 учебна година от ЕПЛР е изразено становище, тези деца да продължат да получават ресурсно подпомагане и през следващата учебна година. В ДГ „Слънце“ и ДГ „Снежанка“ са проведени по 3 заседания на ЕПЛР. В ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч през 2021/2022 учебна година са проведени 2 заседания на ЕПЛР за идентифициране на деца със СОП и са идентифицирани 2 деца със СОП. Община Луковит Извършени са диагностични процедури на децата от трета и четвърта подготвителни групи във всички ДГ. Община Тетевен В ДГ „Васил Левски“ – гр. Тетевен на основание чл. 10 от Наредбата за приобщаващото образование децата от трета и четвърта групи са обследвани за обучителни затруднения и допълнително е работено с тях. Имат изготвени програми за извънкласни дейности и протоколи. В ДГ „Изгрев“ – село Глогово е направена входяща диагностика по образователни направления. В ДГ „Незабравка“ – гр. Тетевен е направен Анализ на готовността за училище на децата от четвърта подготвителна група.
--	--	--

		В ДГ „Здравец“ – село Галата е проведена входяща и изходяща диагностика и анализ на постигнати резултати. Община Троян Във възрастовата граница от 3 до 7 години основната и изключително важна необходимост е логопедичната подкрепа, която е съществена за преодоляване на обучителни затруднения в следствие. Нараства броят на децата с нарушения на речта и с необходимост от работа с терапевт. През учебната 2021-22 г. са обследвани 97 деца, като 42 са насочени към логопед от ЦПЛР. Поради нарастващия брой на деца, нуждаещи се от обща подкрепа, в частност от логопед, са възложени логопедични занимания и на Дневен център за деца и младежи с увреждания, и на Център за обществена подкрепа, които разполагат със специалисти. През есента на 2022 г. са обследвани за говорни дефекти и затруднения 139 деца от 6 детски градини и 4 училища. Към допълнителни занимания с логопед са насочени 44 деца в ЦПЛР и 38 деца в Дневен център за деца и младежи с увреждания, с които специалистите работят индивидуално или в малки групи в зависимост от увреждането. В НУ „Св. Св. Кирил и Методий“ е обособена логопедична група, в която през учебната 2021/22 г. се работи с 27 деца, а през учебната 2022/23 г. - с 25 деца.
2. Ранна оценка на дарби при децата и учениците.	Дейност 2.1. Създаване на екипи за оценка на деца и ученици с изявени дарби.	Община Ловеч В детските градини не са идентифицирани деца с изявени дарби за периода 2021 - 2022 г. В ДГ „Люляче“ и ДГ „Мария Сиркова“ са сформирани ЕПЛР, но също не са идентифицирани деца с изявени дарби за периода. В ОУ „Христо Никифоров“ е проведено обсъждане в методическите объединения на учителите за ученици с изявени дарби, като те получават подкрепа от учителя по съответния предмет. В ОУ „Проф. Димитър Димов“, ОУ „Васил Левски“, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч, ОУ „Панайот Пипков“, ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Александрово, СУ „Тодор Кирков“, ПЕГ „Екзарх Йосиф I“, НПГВМ „Проф. д-р Димитър Димов“, ПГМЕТ, гр. Ловеч и ПГИТУ, гр. Ловеч не са идентифицирани ученици с изявени дарби за периода 2021-2022 г., за които да се сформират екипи за оценка. В СУ „Св. Климент Охридски“ е създаден ЕПЛР, който проследява обучението и развитието на всеки ученик с изявени дарби. В ППМГ, гр. Ловеч са съставени общо 6 плана, с включени 10 учители и са проведени 16 заседания на ЕПЛР за оценка на ученици с изявени дарби. В ПГИТУ, гр. Ловеч са създадени възможности за дейности по интереси към различни професионални направления.

		В община Луковит няма създадени екипи за оценка дарбите на учениците в училищата. Община Тетевен Със заповед на директора в училищата и детските градини са определени координаторите за обща и допълнителна подкрепа, които работят с екипа от учители и родители по групи. Има създадени екипи за оценка на деца и ученици с изявени дарби в училищата и детските градини. В ОУ „Георги Бенковски“ – село Черни Вит са създадени екипи за работа с деца в областта на музиката. Община Троян За подкрепа на деца и ученици, които проявяват способности в определена област в ранна възраст и се нуждаят от стимулиране и мотивация за развитие на таланта си, Община Троян ежегодно разработва Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби след допитване до училища и детски градини, културни институции и спортни клубове. Програмата е обезпечена със средства от общинския бюджет като за 2022 г. са отличени и стимулирани финансово 82 деца на обща стойност 5800 лв. От тях номинирани за постижения в науката са 29 деца, в сферата на професионалното обучение - 4 деца, за изкуство 3 деца и в спорта - 46 деца. Очертава се трайна тенденцията за високи постижения в областта на спорта и спад в броя на явяващите се на състезания и олимпиади в сферата на науката и технологиите, особено след година на дистанционно обучение. За насърчаване на участието на децата в състезания и конкурси, в които могат да покажат своите знания и умения, както и за по-добра информираност на родителите, по инициатива на отдел ОКСДП през 2022 г. на сайта на община Троян са публикувани предстоящите конкурси за всеки месец от м. януари до м. юни включително. През 2022 г. по Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби и одобрената програма към нея за държавна стипендия кандидатстваха и бяха одобрени три троянски деца в областта на спорта: Ивайло Ковачев, Деница Георгиева и Илияна Маринова. Те получават своите стипендии от 135 лв. на месец - до месец март 2023 г. От Националното училище за приложни изкуства „Проф. Венко Колев“ 4 ученици са одобрени за държавна стипендия за призови класирания в областта на изкуството. Това са: Ванеса Василева, Васил Васев, Виктория Тодорова и Найден Илиев. Райа Аджамова - състезател на СК „Аякс“, също получава държавна стипендия към НУПИ „Проф. Венко Колев“ от м. октомври за призово класиране в областта на спорта. През месец декември 2022 г. бяха подадени документите на Еника Шопова и Никита Фратус от СУ „Васил Левски“ – гр. Троян.
--	--	---

		Те са класирани на I и III място на Национално многоезично състезание, категория испански и английски и очакват своите стипендии през 2023 г. след постановление на МС. В общинските училища за насърчаване на високи образователни постижения в края на всяка учебна година се отличават най-изявените ученици чрез награди, като наградата „Знание“ за особени постижения в областта на науката с дарител Иван Радев в СУ „Васил Левски“ – гр. Троян, връчена на Маргарита Тотева за класиране на национални кръгове в олимпиадите по английски език и за отличен успех през целия период на обучение, наградата в памет на Пенчо Балева за специални постижения в областта на математиката за отлично представяне на Габриела Върбанова, наградата „Чест и достойнство“, учредена и финансирана от проф. Иван Гаврилов, връчена на Иван Терзиев и Лора Христова от СУ „Васил Левски“ и Ренета Дочева и Йосиф Илиев от СУ „Св. Климент Охридски“. Дарителят Джон Бризби за поредна година отличи 32 ученици от 7 училища в община Троян за високи постижения.
3. Създаване на информационна система за идентифицираните групи деца и ученици, за които е необходима подкрепа.	Дейност Изготвяне на регистри, съдържащи данни за установените групи деца.	3.1. Община Ловеч В ДГ „1-ви юни“ няма регистър с данни и не са идентифицирани групи с деца, които да се нуждаят от допълнителна подкрепа. В ДГ „Зора“ има регистър с данни за идентифицирани групи деца, които се нуждаят от допълнителна подкрепа. В ДГ „Мария Сиркова“ има класъор съдържащ данни за децата, които получават допълнителна подкрепа (досиета). В ДГ „Радост“ има изготвен регистър за всяко дете, нуждаещо се от допълнителна подкрепа. В ДГ „Кокиче“, ДГ „Люляче“, ДГ „Слънце“ и ДГ „Снежанка“ не са изготвяни регистри с данни. В ОУ „Христо Никифоров“ има изготвен регистър на ученици, които се нуждаят от допълнителна подкрепа. В ОУ „Проф. Димитър Димов“ в началото на 2021/2022 учебна година и в началото на втори учебен срок са изготвяни актуални регистри с данни за ученици, нуждаещи се от допълнителна подкрепа. В ОУ „Васил Левски“ има регистър за 5 ученици, с нужда от допълнителна подкрепа. В ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч има регистър за 2 деца, с нужда от допълнителна подкрепа. ОУ „Панайот Пипков“ през всяка учебната година се предоставят сведения на РЦПППО – Ловеч за броя на учениците със СОП, за поддържане на регистър с данни за тези ученици, а в училището има изготвен класъор с данни за всеки ученик със СОП. В ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Александрово има регистър за 4 деца, с нужда от допълнителна подкрепа. В СУ „Св. Климент Охридски“ учениците, за които е необходима подкрепа, след

		проведените срещи и индивидуални консултации с родителите от училищен психолог, се вписват в дневник за дейности за подкрепа за личностно развитие. В СУ „Тодор Кирков“ е изготвен актуален списък с имената на учениците, които се нуждаят от допълнителна подкрепа. В НПГВМ „Проф. д-р Димитър Димов“ са създадени: регистър на ученици за обща подкрепа за личностно развитие с цел превенция на обучителни затруднения и преодоляване на проблемно поведение; регистър на ученици с риск от отпадане; регистър със случаи за установен училищен тормоз между ученици; регистър на ученици с хронични заболявания. Община Луковит В ОУ „Христо Ботев“ – с. Румянцево, и в ПГСС „Сергей Румянцев“ - гр. Луковит има създаден регистър за ученици в риск от отпадане поради обучителни затруднения или социални причини. Община Тетевен Всички образователни институции имат регистър на децата на допълнителна и обща подкрепа при координатора за личностно развитие на децата – информацията за децата и учениците със СОП се изпраща до РЦПППО за поддържане на регистъра на учениците със СОП. В ОУ „Георги Бенковски“ – с. Черни Вит са използвани възможностите на учебния план за включване на талантиливи деца във факултативните учебни часове по музика.
--	--	--

Специфична цел 2: Разработване и прилагане на политики за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Прилагането на активни политики за реализиране на проекти, финансирани със средства по различните оперативни програми на Европейския съюз, както и чрез други фондове и програми, осигурява допълнителен финансов ресурс и дългосрочно положително въздействие върху местната общност за прилагане на иновационни методи, технологии и форми за подпомагане на личностното развитие на различните групи деца и ученици.

Мярка	Дейност	Реализирани дейности
4. Разработване на програми/проекти или актуализиране на	Дейност 4.1. Разработване и прилагане на проекти и програми за:	Община Ловеч В ДГ „1-ви юни“, за записаните 2 деца от Украйна е изработена индивидуална „Програма по изучаване на БЕЛ като чужд език“ и са предприети мерки за адаптацията им чрез: осъществяване на непрекъснат контакт и комуникация във всички режимни моменти; приобщаване и включване в игрите на децата от

съществуващи такива.	- адаптиране на децата и учениците към училищната среда и осъществяване на превенция на евентуални бариери пред приобщаването и реално предоставяне на равни възможности за достъп на децата и учениците; - ефективно развитие на индивидуалните способности и удовлетворяване на потребностите на децата и учениците с изявени дарби.	групата; използване на аудио и видео техника за приказки, разкази, песни на български език и други. В ДГ „Зора“ има Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаващо образование на децата със СОП и деца от уязвими групи и Програма за превенция на ранното напускане на образователната система от деца, подлежащи на задължително предучилищно образование. В ДГ „Кокиче“ за адаптирането на децата към обучителния процес и осъществяване на превенция на евентуални бариери пред приобщаването им в детската градина се работи по проект АПСПО, с цел осъществяване на допълнително обучение по български език на деца, за които той не е майчин, като са обхванати 10 % от децата на детската градина. В ДГ „Кокиче“ 16 деца в риск от отпадане от системата са обхванати и социализирани, след физически посещения на адреси по Механизма за обхват. В ДГ „Люляче“, в дейностите по проект АПСПО, подкрепящи личностното развитие, са включени 15 % от децата, а 9 деца в риск от отпадане от системата са обхванати и социализирани, след физически посещения на адреси по Механизма за обхват. В ДГ „Мария Сиркова“ за осъществяване на превенция на евентуални бариери пред приобщаването на децата в детската градина се работи по проект АПСПО, а 1 дете в риск от отпадане от системата е обхванато и социализирано, след посещения на адрес по Механизма за обхват. В ДГ „Радост“ по Национална програма (НП) на МОН „Успяваме заедно“, Модул „Хубаво е в детската градина“ е разработен проект за адаптацията на 3-годишните деца към условията в детската градина, в който са включени 54 деца от I-ва възрастова група. По проект АПСПО в ДГ „Радост“ са назначени логопед и помощник на учителя и е сформирана група с 24 деца за логопедична работа. В ДГ „Слънце“ в дейностите по проект АПСПО, подкрепящи личностното развитие, са включени 15 % от децата, а по проект по НП на МОН „Успяваме заедно“, Модул 2 „Иновативна детска градина“, са включени всички деца от детската градина. В ДГ „Снежанка“ в дейностите, подкрепящи личностното развитие, по проект АПСПО и проект „Подкрепа за приобщаващо образование“ са включени 50 % от децата на детската градина, а 3 деца в риск от отпадане от системата са обхванати и социализирани, след посещения на адрес по Механизма за обхват. В ДГ „Снежанка“ са назначени логопед и психолог по проект „Подкрепа за приобщаващо образование“, за които са формирани 2 групи: за логопедична подкрепа и за психологична подкрепа и двете с по 16 деца, а по проект АПСПО е назначен и помощник-възпитател. През 2021/2022 учебна година в ОУ „Христо Никифоров“ са сформирани 13 групи по интереси с 222 ученици, по Наредбата за приобщаващото образование, в които се прилага проектно-
----------------------	--	--

		базираното обучение. Социализиран е 1 ученик от VI клас в риск от отпадане от системата, чрез преминаване в индивидуална форма на обучение по съставен индивидуален план за подкрепа и консултации с педагогическия съветник. В ОУ „Васил Левски“ е реализиран проект „Образование за утрешния ден“ по програма на ЕС „Еразъм +“, с обхванати 115 ученици. ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч работи по: Проект BG05M2OP001-3.01018-0001 „Подкрепа за приобщаващо образование“, финансиран по ОП НОИР 2014-2020 г., с основна цел оказване на подкрепа на децата и учениците със СОП с включени 12 ученици от училището; Проект „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи – интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование в гр. Ловеч“, финансиран по ОП РЧР 2014-2020 г. и ОП НОИР 2014-2020 г., процедура за БФП №BG05M9OP001-2.056 „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи. Интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование“ – Компонент 2, по който проект са създадени клуб по музика „Славейче“ с 12 ученици и клуб по изобразително изкуство „Шарена палитра“ с 12 ученици. В ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч е създаден и клуб/отбор по роботика с 6 ученици по Програма „Роботика за България“ на Фондация „Работилница за граждански инициативи“(ФРГИ). Създадени са и групи за занимания по интереси по Наредбата за приобщаващото образование: „Природни обекти в България“ с 15 ученици и „Здравословен начин на живот“ с 15 ученици. В проектните дейности са обхванати общо 72 ученици, в т.ч. и 23-ма социализирани ученици в риск от отпадане от системата. ОУ „Панайот Пипков“ работи по: проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“, финансиран по ОП НОИР 2014-2020 г., по който в училището е назначен социален работник за учебната 2021/2022 година и проект BG05M2OP001-3.018-0001 „Подкрепа за приобщаващо образование“, финансиран по ОП НОИР 2014-2020 г., насочен към осигуряване на по-високо качество и по-добър достъп до образование на деца и ученици със СОП, с хронични заболявания, в риск и с изявени дарби, чрез предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие, с оглед успешната им реализация и социализация. По проекта са включени всички деца със СОП от училището, а продължителността му е до м. ноември 2023 година. В ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Александрово са сформирани 2 групи по интереси по Наредбата за приобщаващото образование, в които се прилага проектно-базираното обучение: група „Спорт“ с 15 ученици и група „Религия“ с 10 ученици. Училището работи по проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“, финансиран по ОП НОИР 2014-2020 г., с 4 обучителни групи (2 по БЕЛ и 2 по математика) и 20 включени ученици. В проектните
--	--	---

		дейности са обхванати общо 39 ученици, в т. ч. 2-ма ученици с изявени дарби и 1 ученик в риск от отпадане, който е социализиран в образователната система. През 2021/2022 учебна година в СУ „Св. Климент Охридски“ са сформирани 10 групи по интереси със 122 ученици по Наредба за приобщаващото образование, в които се прилага проектно-базираното обучение. Разработени са и се прилагат политики за подкрепа на личностно развитие на учениците: екипна работа между училищен психолог и педагогическите специалисти в подкрепа на новопостъпилите ученици; провеждане на групови занимания по актуални теми, съобразени с потребността на класа и изграждането му като общност и на позитивно отношение ученик-ученик, учител-ученик. За ефективното развитие на индивидуалните способности на всеки ученик се предоставят възможности и стимули за участие в състезания на различно ниво. В училището се реализират: Мерки за повишаване качеството на образованието, Програма за превенция на ранното напускане на училище, Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвимите групи, Механизъм за идентифициране на обучителните затруднения на учениците. През 2021/2022 учебна година в СУ „Тодор Кирков“ са сформирани 6 групи по интереси с 87 ученици по Наредба за приобщаващото образование, в които се прилага проектно-базираното обучение. В ПЕГ „Екзарх Йосиф I“ са разработени Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи и Програма за превенция на ранното напускане на училище. ППМГ, гр. Ловеч работи по проект по програмата “Ти и Lidl за по-добър живот“, по който е изграден кабинет „Родолубие“ на стойност 9 800 лева. В ППМГ, гр. Ловеч са сформирани 17 групи за 2021/2022 учебна година и 19 групи за 2022/2023 учебна година по Наредба за приобщаващото образование, в които се прилага проектно-базираното обучение. В НПГВМ “Проф. д-р Димитър Димов“ се реализират дейности за подкрепа на личностно развитие на учениците, както следва: екипна работа между училищен психолог и класни ръководители за адаптиране на новите ученици и по теми, съобразени с потребностите на класа и за установяване на позитивна учебна среда; предоставяне на възможности за стимулиране на участието в конкурси, състезания, олимпиади на различно ниво и поощряване с морални и материални награди за високи постижения в образователната дейност. В НПГВМ “Проф. д-р Димитър Димов“ са разработени и се прилагат програми и планове приети на ПС: Програма за превенция на ранното напускане на училище; План за реализиране на дейностите по обща и допълнителна подкрепа; Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата
--	--	--

		и учениците от уязвимите групи; Механизъм за оценяване на риска от отпадане на ученици от училище; Програма за превенция и осведоменост за заплахите от киберпрестъпления и безопасна работа в интернет. В ПГМЕТ, гр. Ловеч се работи по проект „Равен шанс – достъп до средно образование“, с включени 22 ученици и са сформирани 5 групи с 50 ученици по Наредба за приобщаващото образование, в които се прилага проектно-базираното обучение. В ПГИТУ, гр. Ловеч са разработени и се прилагат политики и програми приети на ПС: Програма за превенция на ранното напускане на училище; Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи; Училищна политика за личностно развитие. В училището са сформирани 2 групи с 28 ученици през 2021/2022 учебна година и 3 групи с 45 ученици през 2022/2023 учебна година по Наредба за приобщаващото образование. Община Луковит ОУ „Христо Ботев“ - с. Румянцево реализира проект на МОН и УНИЦЕФ – дейности по ИСРМ „Посещаемо и безопасно училище”. Национална програма за по-пълно обхващане на учениците в задължителна училищна възраст, като се осигурят условия за достъп до образование на тези ученици без разлика по отношение на етническа принадлежност, пол, произход и вероизповедание чрез създаване на възможност за всеки да се обучава независимо от неговото местоживееие и икономическо положение чрез следните оперативни направления: "Осигуряване на учебници и учебни помагала за учениците I - VII клас в училището"; Подпомагане на физическото възпитание и спорта на учениците по реда на ПМС № 129/11.07.2000 г.; Реализиране на системата за национално външно оценяване на учениците в IV и VII клас. Разработен Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Ученици с обучителни затруднения се включват в часове за обща подкрепа за личностно развитие. В училищата са сформират комисии за обход на ученици в риск от отпадане и документиране на посещенията в регистър – протоколи за посещения. Община Тетевен По проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование се проведе мотивационна кампания за родители на деца от уязвими групи за община Тетевен с участието на родители от различни детски градини на общината. Организатор на събитието беше ДГ „Васил Левски“ с подкрепата на Община Тетевен.
--	--	--

		ДГ „Незабравка“ - Реализирани проектни дейности по проект „АПСПО“ – Дейност 1 - допълнително обучение по български език на деца от уязвими групи – 16 деца. В образователните институции са разработени програми за ефективно развитие на индивидуалните способности на децата с изяви дарби. Изпълнение на дейностите по проект „Подкрепа за успех“, чиято основна цел е насочена към намаляване и предотвратяване на преждевременното напускане на училище и насърчаване на равния достъп до висококачествено образование. В СУ „Георги Бенковски“ – гр. Тетевен е разработена училищна програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи. Разработена училищна програма за превенция на отпадането от училище и намаляване на дела на преждеременно напусналите образователната система. В ОУ „Георги Бенковски“ – с. Галата са разработени програми относно: - Адаптиране на децата и учениците към училищната среда и осъществяване на превенция на евентуални бариери пред приобщаването и реално предоставяне на равни възможности за достъп на децата и учениците; - Ефективно развитие на индивидуалните способности и удовлетворяване на потребностите на децата и учениците с изяви дарби; - За задържане в образователната система на деца в риск от отпадане от системата и тяхната социализация; В ОУ „Георги Бенковски“ – село Черни Вит - подготовка за участие в Национална програма „Заедно в изкуствата и спорта“. В ПГСЕУ приоритетно се отпускат месечни стипендии: 1. За постигнати образователни резултати; 2. За подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване на отпадането; 3. За подпомагане на ученици с трайни увреждания; 4. За ученици без родители или само с един родител; 5. За ученици, които се обучават по специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда; 6. За ученици обучаващи се в дуална система на обучение; 7. Отпускат се също еднократни стипендии; Приобщаващото образование е насочено към следните дейности в училищата: 1. Преодоляване от ученика на еднократни социални обстоятелства, свързани с достъпа му до образование; 2. Постигнати високи резултати от ученика в учебната, извънкласната или извънучилищната дейност;
--	--	---

		3. Безплатно настаняване в общежитие на ученици от отдалечени населени места; 4. Осигуряване на карти за пътуване на ученици, които отговарят на условията на чл. 283, ал. 2 от ЗПУО; 5. Осигуряване на учебни помагала и материали на ученици от уязвими групи; 6. Организиране на екскурзии за ученици от уязвими групи; 7. Назначен образователен медиатор по трудов договор за работа с уязвими групи в ПГСЕУ; 8. Дискусии за повишаване отговорността на родителите и тяхната активност за сътрудничество с учителите и училищното ръководство с цел развитието на децата им с фокус върху родители от уязвими групи за насърчаване на редовното посещаване на училище; 9. Прилагане на ефективни техники и стратегии за работа в мултикултурна среда. Такива приоритетни дейности са заложили и в останалите училища от общината. За задържане в системата на образование, детските градини и училищата успешно прилагат партньорството с институции – РУП, Община Тетевен, ДСП - Отдел „Закрила на детето”, ЦОП и ДЦЛУ. Община Троян Община Троян осигури средства в размер на 8 400 лв. за провеждане на академия по програмиране „Телерик“, чрез която 26 ученици от СУ „Васил Левски“ - Троян и СУ „Св. Климент Охридски“ – Троян преминават обучение по кодиране и роботика, което ще приключи през 2023 г. с тест за постигнатото ниво и сертификат. През 2022 г. стартира и бе успешно реализиран проектът на Община Троян „Започни да плуваш!“ в партньорство с ПК „Инвиктус“ – Плевен и СУ „Св. Кл. Охридски“ - Троян. Начални уроци по плуване преминаха над 260 деца. За трета поредна година се реализира проектът на БФСки „Научи се да караш ски“, благодарение на който 200 деца по проекта и 52 деца с финансиране от Община Троян преминаха обучение по алпийски ски и ски бягане. В началото на всяка учебна година в детските градини и училищата се провежда входяща диагностика, като в случаите, при които са идентифицирани затруднения или неовладени знания от предходен етап и необходимост от допълнителна подготовка на децата, те се насочват към допълнителни модули по български език или консултации. Допълнителните модули по български език се осъществяват приоритетно чрез реализирането на проект № BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ (АПСПО) по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“. През 2021 г. в него са
--	--	--

		участвали 5 детски градини с обхванати 96 деца, като това представлява 14 % от общия брой деца. През 2022 г. по същия проект допълнително обучение по български език се предоставя на 91 деца или 16 % от децата във възраст от 3 до 7 години. По същия проект с група от 10 деца в предучилищна възраст работи и ОУ „Иван Хаджийски“ - Троян.
	Дейност 4.2. Разработване и реализиране на проекти за участие в европейски и/или национални програми за по-ефективно реализиране на дейностите по подпомагане на личностното развитие на различните групи деца и ученици.	Община Ловеч В ДГ „Зора“ е реализиран проект „Мини екопътечка“ по НК на МОСВ и ПУДООС „Чиста околна среда – 2021 г.“ на тема „Обичам природата и аз участвам“ – за всички възрастови групи. По НП на МОН „Успяваме заедно“, Модул „Хубаво е в детската градина“ е разработен иновативен проект за III-та и IV-та възрастова група „STEAM – в ранна детска възраст – лесно и забавно“. В ДГ „Слънце“ в дейностите по проект по НП „Успяваме заедно“, Модул 2 „Иновативна детска градина“ са включени всички деца от детската градина. В ДГ „Снежанка“ над 30 деца са включени в проект „Подкрепа за приобщаващо образование“. Всички детски градини са работили по различни модули на проект АПСПО. През 2021/2022 учебна година ОУ „Христо Никифоров“ е одобрено за работа по програмата на ЕС „Еразъм+“. Проектът „В подкрепа на нашите специални деца и техните семейства“ е насочен към оказване на подкрепа на учениците със СОП, които през 2021/2022 учебна година са 10. Училището работи и по НП на МОН „Участвай и променяй – родителя, активен партньор в училищния живот“. ОУ „Христо Никифоров“, ОУ „Васил Левски“, СУ „Св. Климент Охридски“ и ПГМЕТ, гр. Ловеч работят по НП на МОН „Осигуряване на съвременна образователна среда“, Модул 5 „Площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата“. ОУ „Васил Левски“ участва в различни НП на МОН: „Осигуряване на съвременна образователна среда“, Модул „Културните институции като образователна среда“, „Без свободен час“, „Заедно в грижата за всеки ученик“, Модул „Осигуряване на условия за екипна работа на учителите от началния етап с учителите от прогимназиалния етап“, „ИКТ в системата на ПУО“, „Иновации в действие“. Реализирано е състезание по БЕЛ с участие на ученици от средишните училища: ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч, ОУ „Панайот Пипков“ и ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Александрово, общ. Ловеч, по проект BG 05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“, финансиран по ОП НОИР 2014 - 2020 г. В ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч по НП на МОН „Подкрепа за образователните медиатори и социалните работници“ са осигурени средства за дейности с учениците от уязвимите групи, водещи до: намаляване на риска от преждевременно напускане на образователната система; формиране на положителни нагласи към образованието от

		страна на учениците и на техните родители; пълноценно участие в образователния процес и мотивация за активно приобщаване на учениците в образователната система; оптимизиране на взаимодействието на училището с родителите, чрез активното участие на образователни медиатори и социални работници. ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч, ОУ „Панайот Пипков“, ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Александрово, СУ „Св. Климент Охридски“ и ПГМЕТ, гр. Ловеч работят и по Проект BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до образование в условията на кризи“, финансиран по ОП НОИР 2014-2020 г., чиито цели са: да не се допусне прекъсване на образователния процес и приобщаващото образование в условията на кризи; да се осигурят условия за ефективност на образованието; да се противодейства на риска от отпадане в ситуация на ОПЕС. Дейностите по проекта ще се изпълняват до 31.12.2023 година. В ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Александрово са реализирани ефективни практики по Програма „Права, равенство, гражданство 2014-2020“ на ЕС: „Превенция и отговор на насилието сред деца в училищна възраст - REVIS“ и по Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“, чрез междуучилищна дейност „Заедно в игрите – заедно в знанията“. Училището участва и в НП на МОН „ИКТ в системата на ПУО“ за 2021 и за 2022 година, по дейност „Техническо обезпечаване на учебния процес за институциите от системата на училищното образование“ за предоставяне на хардуерно оборудване и на интерактивни дисплеи. В СУ „Св. Климент Охридски“ през 2021/2022 учебна година се реализират дейности и по други НП на МОН: „Участвай и променяй – родителя, активен партньор в училищния живот“; „Заедно в грижата за всеки ученик“, Модул „Осигуряване на условия за екипна работа на учителите от началния етап с учителите от прогимназиалния етап“. В СУ „Тодор Кирков“ през 2021/2022 учебна година се реализират дейности и по НП на МОН: „Участвай и променяй – родителя, активен партньор в училищния живот“. ППМГ, гр. Ловеч е спечелило седемгодишна акредитация по програмата „Еразъм+“. Осем учители от ППМГ посетиха различни образователни институции в Европейския съюз и допринесоха за повишаване на качеството на преподавателската дейност и придобития статут на иновативно училище. По проект „Креативност и иновация“ ППМГ, гр. Ловеч също получи финансиране по програма „Еразъм+“. ППМГ, гр. Ловеч работи и по различни НП на МОН: „Изграждане на училищна STEM среда“ с проект „Иновативно училище“ е изграден STEM център по природни науки, изследвания и иновации, финансирани в размер на 336 000 лв.; „С грижа за всеки ученик“ по модул „Осигуряване на обучение на талантили ученици за участие в ученическите олимпиади“ с две групи – една по астрономия и
--	--	--

		една по философия; „Заедно в изкуствата и в спорта“ – сформирани 2 групи; „Иновации в действие“ – представени иновативни практики на преподаване, организация на училищния живот, с адаптирани информационни технологии към учебното съдържание по различни предмети; „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“, с участие в модули: „Интернет свързаност“ и „Хардуерно оборудване“; „Осигуряване на съвременна образователна среда“, с участие в модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки“. НПГВМ “Проф. д-р Димитър Димов“ работи: по Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“ и Проект № BG05M2OP001-2.014-0001 „Подкрепа за дуалната система на обучение“, финансирани по ОП НОИР 2014-2020 г.; по Проект „Изграждане на виртуална лаборатория за обучение по анатомия“ и Проект за иновации „Техници под „контрол“ – симбиоза между две професии“, финансирани от МОН. Училището работи и по програма „Еразъм+“, ключова дейност 1 „Нека заедно да изградим бъдещето си“ и по НП на МОН: „Иновации в действие“, „Без свободен час“ – модул „Без свободен час в училище“, „Изграждане на училищна STEM среда“, „ИКТ в системата на предучилищното и училищно образование“. ПГМЕТ, гр. Ловеч работи: по Проект BG05M2OP001-2.014-0001 „Подкрепа за дуалната система на обучение“, финансиран по ОП НОИР 2014-2020 г. и Проект BG16RFOP001-3.004 „Спорт в училище“, приоритетна ос 3 „Регионална образователна инфраструктура“, финансиран от МОН. Училището работи и по програма „Еразъм+“, ключова дейност 1 „Нека заедно да изградим бъдещето си“ с 2 проекта: Проект № 2020-1-BG01-KA116-078202 „Практическото обучение – разумен избор и възможности“ и Проект № 2021-1-BG01-KA121-VET-000021168, „Кариерен компас – посока БРАГА“. ПГМЕТ, гр. Ловеч работи и по НП на МОН: „Иновации в действие“ и „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“. Община Луковит ДГ „Зорница“ - с. Торос осъществява проект „Ръка за ръка“ по оперативна програма НОИР; В ДГ „Звънче“ са обхванати 101 деца чрез включване в различни клубове. ДГ „Слънце“ - гр. Луковит ОП НОИР - Подобряване на достъпа и повишаване на обхвата на децата от маргинализирани групи в системата на предучилищното образование в общините Луковит и Роман“. Код на процедура BG05M2OP001-3.022 - „Деца на дъгата“; Проект „Въвеждане на национална рамка за качество на образованието и грижите в ранна детска възраст“. BG05M2OP001-3.22-0002 "Играем и учим заедно", обхванати 121 деца- ДГ „Червената шапчица“.
--	--	--

		НП „Заедно в изкуствата и спорта“ ОБУ „Неофит Рилски“ - с. Дерманци и СУ „Алеко Константинов“ – гр. Луковит. Проект „Подкрепа на дуалната система“ и проект „Ученически практики 2“ се реализират от СУ „Алеко Константинов“; ПГСС „Сергей Румянцев“ - гр. Луковит - Подкрепа за успех – 20 ученици; „Ученически практики – фаза 2“ – 50 ученици; По Проект „Подкрепа за успех“ - допълнително обучение по Български език и литература и математика за ученици с обучителни затруднения са обхванати 98 ученици от ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ - с. Бежаново. Проект „Моите успехи са и наши успехи“ - образователна и социална интеграция на деца и ученици от етническите малцинства в уязвимо положение чрез осигуряване на ефективен процес на обхват, задържане и реинтеграцията им в образователната система – обхванати 152 ученици. Проект „Игра на приказки“ – за подобряване на езиковото и социално-емоционално развитие на деца на възраст 6 - 7 години от уязвими общности - общо 19 ученици от първи клас. НП „ИНОВАЦИИ В ДЕЙСТВИЕ“; Програмата „Всеки ученик ще бъде отличник - 3“, финансирана от Тръст за социална алтернатива, между Центъра за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“; ПРОЕКТ „Игра на приказки“ - има за цел да мултиплицира и надгради дейностите по предишен проект на СНЦ „Етнотолеранс“ на тема: „Формиране на езикови и социално-емоционални умения чрез приказки“. Проект „Продължаваме заедно“ на Заедно в час, със следните дейности: Арт ателие за ученици със СОП; Детско и младежко участие 5 - 7 клас; Клуб „Информирано доверие“; Социално-емоционални компетентности; Школи за НВО; Обучения на учители. Проект „Повишаване на екологичното обществено съзнание чрез образование за устойчиво развитие и доброволчески биомониторинг на река Златна Панега - Осинови река“, съвместно със „Златна Панега цимент“ АД; Проект „Еко-решения за по-добър свят“ - предложен за финансиране от ФРГИ и ръководството на „Лидл България“, по програма „Ти и Лидл за по-добър живот“; ОБУ – с. Дерманци. „Еразъм+“ - „Изследване на Киното, 100 години младост“ – 12 ученици. Киноателиета за развиване на социална и емоционална интелигентност – 30 ученици. Cined - кинообразование за ученици и младежи /програма МЕДИА на Европейската комисия – 25 ученици; НП „Отново заедно“ – 143 ученици от ОУ в с. Румянцево. Община Тетевен
--	--	---

		Детските градини и училищата работят по различни проекти и програми свързани с подпомагане на личностното развитие на учениците. 1. ДГ „Васил Левски“ участие в конкурс: „Моята Европас Коледна картичка“ на Национален Европас център България. 2. СУ „Г. Бенковски“ - гр. Тетевен работи по проект „Подкрепа за приобщаващо образование“, финансиран по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ – проектът цели осигуряване на по-високо качество и достъп до образование на деца и ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, в риск и с изявиени дарби. По проекта е закупено дооборудване на ресурсния кабинет; закупени са дидактически материали, които да подпомагат обучението на ученици със специални образователни потребности; по проекта се провеждат обучения на екипите за личностна подкрепа и оказване на допълнителна подкрепа на ученици за стимулиране овладяването на ключови компетентности и формиране на личностни качества чрез прилагане на „компетентностния подход“. Сформирана е и група от 3 ученици със специални образователни потребности в прогимназиален етап, на които се осигурява допълнителна подкрепа. 3. ПГСЕУ - Национална програма „Без свободен час“, модул „Без свободен час в училище“ Проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“, осъществяван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г. НП на МОН „Отново заедно“; Проект на МОН BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“; Проект № BG05M2OP001-2.014-0001 „Подкрепа за дуалната система на обучение“; НП „Квалификация за професионалното развитие на педагогическите специалисти“; Занимания по интереси – 4 клуба; 4. НУ „Хаджи Генчо“- работи по следните проекти: Проект „Кръгове на решения“, реализиран съвместно със Сдружение „Зона Семейство“ и финансиран от Фондация „Лъчезар Цоцорков“; Проект „Равен достъп в условията на кризи“; 5. НППГСД „Сава Младенов“ – град Тетевен – По Европейската програма „Еразъм+“ изготвен и реализиран проект „Иновации в ученето, чрез работа в Германия“, за провеждане на мобилност - цел практика. Община Троян През 2022 г. 7 общински училища, 1 детска градина и ЦПЛР са кандидатствали и получили финансиране от МОН по национални програми с фокус към приобщаващото образование: НП "Заедно за всяко дете“, НП "Осигуряване на съвременна образователна среда", НП "Подкрепа на образователните медиатори", НП "Заедно в изкуствата и спорта", НП "Подкрепа
--	--	---

		за личностно развитие на децата и учениците", НП "Отново заедно", НП "Иновации в действие", НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“. Общата сума на привлечените допълнително средства е 198 115 лв. Това представлява 64 % от общия брой на проектите, към които се ориентират образователните институции. По европейски проекти по Програма „Еразъм+“, СУ „Васил Левски“ разработи и реализира Проект “From Game to STEM”/, „От игра към STEM“ по Ключова дейност 2, „Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики“. Проектът е на стойност 26182 €. От страна на България участват 20 ученици и 5 учители. Училището си партнира с образователни институции от страната и от Сърбия, Турция, Испания и Полша. Цел на проекта е изработването на дидактическа видео игра чрез използването на процесорни платки със сензори (ардуино платки), създаване на модерен и ангажиращ образователен подход за преподаване на STEM науки, образователен и културен обмен между партньорите, обучени и уверени учители, по-активна роля в часовете по природни науки и STEM дейности за учениците. Община Троян бе домакин на последната среща по проекта, а в представянето на добри практики и опит от работа с проекти се включи активно и СУ „Св. Климент Охридски“ – Троян.
	Дейност 4.3. Разработване и изпълнение на проекти, свързани с подобряване на достъпността на детските градини и училища.	Община Ловеч В ДГ „Люляче“ е изградена рампа и санитарно помещение, пригодено за деца с увреждания, по проект “Реконструкция, обновяване и оборудване на сгради и рехабилитация на дворни пространства на целодневни детски градини и ясли в гр. Ловеч, изграждане на училищна спортна зала и рехабилитация на дворни пространства в общински училища в гр. Ловеч“, финансиран по ОП “Региони в растеж“ 2014-2020 година. В ДГ „Снежанка“ е изградена рампа за осигуряване на достъпност до входните помещения на сградата, по проект „Красива България“. По проект „Прилагане на мерки за енергийна ефективност в образователната инфраструктура на Община Ловеч“ е изградена достъпна архитектурна среда – рампа в ОУ „Христо Никифоров“ и СУ „Св. Климент Охридски“, рампа и санитарен възел на първия етаж на сградата, с достъпност за ученици с увреждания в ОУ „Проф. Димитър Димов“, рампа в ОУ „Васил Левски“. В ОУ „Панайот Пипков“ е изградена достъпна архитектурна среда – рампа и санитарен възел на първия етаж на сградата, с достъпност за ученици с увреждания, по проект „Красива България“ – 2008 година. Кабинетите за подкрепа за личностно развитие се помещават на първи етаж, като е осигурена възможност за достъп до тях на ученици с увреждания. В

		НПГВМ “Проф. д-р Димитър Димов“ по проект е изградена рампа и санитарен възел на първия етаж на сградата, с достъпност за ученици с увреждания. В ППМГ, гр. Ловеч е изградена рампа на входа, а чрез изградения STEM център са изградени и санитарните възли за втори етаж, според изискванията за достъпна среда. В ПГМЕТ, гр. Ловеч са изградени асансьор и 3 бр. санитарни възли, с достъпност за ученици с увреждания по Проект на МОН BG16RFOP001-3.002-0004-C04 „Обновяване и модернизация на регионалната образователна инфраструктура чрез подобряване на материално-техническата база на 17 държавни професионални гимназии в системата на МОН в областите Велико Търново, Габрово, Ловеч, Русе и Търговище“. Община Луковит Проект BG05M2OP001-5.001-0001 “Равен достъп до училищно образование в условията на кризи”, финансиран по ОП НОИР 2014-2020; ОбУ „Неофит Рилски“ – с. Дерманци – „Еразъм+“ „Изследване на Киното, 100 години младост“ – 12 ученици. Киноателиета за развиване на социална и емоционална интелигентност – 30 ученици. Cined - кинообразование за ученици и младежи /програма МЕДИА на Европейската комисия – 25 ученици. НП „Отново заедно“ – 143 ученици. НП „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в системата на предучилищното и училищното образование“, чиито цели са свързани с бързото и навременно въвеждане на съвременните технологии в образователния процес и интернет свързаност се реализира от училищата. Всички детски градини реализират проект BG05M2QP001-3.005-0004 “Активно приобщаване в системата на предучилищно образование“. Проект за кандидатстване и предоставяне на средства за физическа активност, физическо възпитание, спорт и спортно туристическа дейност. Участие по Национална програма – схема „Училищен плод“ и схема „Училищно мляко“. Проект "Активно приобщаване в системата на предучилищното образование"- 42 деца. ДГ „Звънче“; 50 деца; ДГ „Червената шапчица“ - гр. Луковит. ОбУ „Неофит Рилски“ – с. Дерманци: 1. Национална програма „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“ модули: Модул 2 „Подкрепа на целодневното обучение на учениците“ и Модул 4 „Библиотеките като образователна среда“. 2. Национална програма „Заедно за всяко дете“, Модул „Участвай и променяй – родителят, активен партньор в училищния живот“.
--	--	--

		3. НП „Иновации в действие“ - Модул 1 „Мобилност за популяризиране и мултиплициране на добри иновации между училищата“ и Модул 4 „Осигуряване на финансови средства за материали, учебни средства и пособия за прилагане на иновативни методи на преподаване“. По проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ – за допълнително обучение по български език и литература за деца от уязвими групи общо 14 деца са обхванати от ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ – с. Бежаново. Европейски схеми „Училищен плод“ и „Училищно мляко“ – общо 108 деца и ученици. Проект “Включващо обучение“ по „НОИР“, реализиран в СУ “Ал. Константинов“ гр. Луковит, обхванати 7 деца със СОП и реализирани дейности, свързани с подобряване на достъпността на архитектурната среда. В ПГСС „Сергей Румянцев“ - гр. Луковит - НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“ модул „Библиотеки“ – цялото училище. Община Тетевен В ДГ „Васил Левски“ – Тетевен по Проект за подобряване на учебната среда в занималнята по модела на Международната асоциация „Стъпка по стъпка“ – детската градина е получила детска библиотека с книжки. Община Троян През изминалата година няма извършвани подобрения на архитектурната среда с цел по-добра достъпност. Специализиран сензорен кабинет за психо-социална рехабилитация по проект „Подкрепа за приобщаващо образование“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейските структурни фондове е изграден в ОУ „Иван Хаджийски“ – Троян. Той е оборудван с пособия за мултисензорна стимулация — осветление, огледала, проектори, светеща пясъчна маса, фибро оптичен водопад, сух басейн с топки и др. Съоръженията са комбинирани така, че залата да може да се използва и за арт терапия, която дава отлични резултати в обучението на децата и учениците със специални образователни потребности. Терапевтичната и рехабилитационна работа е един от начините за осигуряване на подкрепа за тяхното личностно развитие.
5. Преодоляване на всички бариери за учене и осигуряване на	Дейност Провеждане на инициативи или поставяне на работни задачи в класната стая,	5.1. Община Ловеч В ДГ „Зора“ за децата от III-та възрастова група са проведени: инициатива „Случват се удивителни неща“ – игра за емоционална устойчивост; Ден на Земята – изработване на табло „Слънчева система“ и изработване на табло „Емоции“. Проведена е Музикотерапия в IV-та възрастова група. За децата

обща и допълнителна подкрепа за приобщаване на децата и учениците с обучителни затруднения, СОП и хронични заболявания.	които провокират интересите на децата към заобикалящия свят.	от всички възрастови групи е проведен Ден на розовата фланелка „НЕ на тормоза, но НЕ за ден“ и е поставена работна задача – „В детската градина има правила“. В ДГ „Кокиче“ – 1 дете със СОП, в ДГ „Люляче“ – 2 деца със СОП и в ДГ „Мария Сиркова“ – 4 деца със СОП са включени в инициативите в групите, които провокират интересите на децата към заобикалящия ги свят. В ДГ „Радост“ – 9 деца със СОП, а в ДГ „Слънце“ и ДГ „Снежанка“ – по 6 деца със СОП, активно се включват в различни дейности и празници в групите и на ниво детска градина. В ДГ „Радост“, съвместно с РЦПППО – Ловеч са проведени дейности с участието на децата със СОП по темите: „Нека бъдем толерантни“, „Да се запознаем и да поиграем“, „В света на вълшебните думички“, „Професии“, „Аз разпознавам емоциите“. Съвместно с децата е отпразнуван и 15-тия рожденият ден на РЦПППО – Ловеч. В ОУ „Христо Никифоров“ са проведени различни инициативи, провокиращи интересите на учениците към заобикалящия ги свят, в които са обхванати ученици със СОП и обучителни трудности: проект на Нестле „За по-здрави деца“ – обхванати 14 деца; „Ден на толерантността“ – обхванати 21 деца; „Ден на хората със синдром на Даун“, „Ден на хората с аутизъм“ – обхванати 2 деца; Спортен празник – обхванати 21 деца. В ОУ „Проф. Димитър Димов“ 6 ученици със СОП, а в ОУ „Васил Левски“ 5 ученици със СОП са включвани в различни инициативи, провокиращи интересите им към заобикалящия свят. В ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч 12 ученици със СОП и 11 ученици с оказана обща подкрепа за личностно развитие са включвани в различни инициативи, провокиращи интересите им към заобикалящия свят. В ОУ „Панайот Пипков“ 85% от всички ученици са обхванати в консултации по различни учебни предмети, в т. ч. и 10 ученици със СОП, които са участвали и в проведените консултации за кариерно ориентиране на учениците от всички класове. Всичките 10 ученици със СОП от училището са участвали в заниманията по интереси, концертите по различни поводи, изготвянето на украси, мартеници и др. инициативи. С участието на тези деца са проведени и дейности, свързани с Деня на толерантността (16 ноември), Световния ден на борба с тормоза (последна сряда на м. февруари), Деня на търпението (25 март). В ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Александрово 4 ученици със СОП с оказана допълнителна подкрепа и 11 ученици с оказана обща подкрепа за личностно развитие са включвани в различни инициативи, провокиращи интересите им към заобикалящия свят. В СУ „Св. Климент Охридски“ са проведени различни инициативи, провокиращи интересите на учениците към заобикалящия ги свят, в които са обхванати и 7-те ученици със СОП: „Ден на добротата“ – ноември 2021 г.; „Ден на толерантността“ –
--	---	---

		ноември 2021 г.; „Ден на християнското семейство“ – ноември 2021 г.; „128 години на Гимназията“ – ноември 2021 г.; Поставяне на коледна и новогодишна украса – декември 2021 г.; „Ден на прегръдката“ – януари 2022 г.; „Ден на розовата фланелка“; „Доброто започва от нас“ – февруари 2022 г.; Изработване на украса за училището по повод Баба Марта – февруари 2022 г.; Първа пролет – март 2022 г.; Великден – април 2022 г.; Ден на детето – юни 2022 г. В СУ „Тодор Кирков“ 13 ученици със СОП са взели участие в различни инициативи: „Здравословно хранене“, организирана от третокласниците; „В света на билките“; отбелязване годишнината на Джани Родари; изработка на великденска украса – яйца с декупаж; „Деня на Земята“ и „Деня на детето“ – с рисунка върху асфалт. В НПГВМ „Проф. д-р Димитър Димов“ ежесечно се провеждат различни тематични инициативи, включващи всички ученици, в т. ч. и тези със СОП, с цел стимулиране потенциала на всеки ученик и създаване на позитивна училищна среда. Община Луковит Разработени са индивидуални учебни планове и програми за децата и учениците с обучителни затруднения, СОП и хронични заболявания за 17 ученици; РЦПППО – гр. Ловеч осигурява необходимите ресурсни учители и логопед. Родителите на ученици с обучителни затруднения, СОП и хронични заболявания са включени в тяхната социализация и са информирани за тяхното развитие, включени са в празници и инициативи на училищата. Община Тетевен Провежда се поетапно, съобразено с възможностите на децата със СОП, присъствие в учебните часове, с цел адаптация към училищната среда, осигуряване на подкрепата и разбирането на съучениците им чрез дискусии и обсъждане. В СУ „Г. Бенковски“ - гр. Тетевен са разработени индивидуални учебни програми по учебните предмети на всички 15 ученици, които се обучават по индивидуални учебни планове. Разработени ресурси – работни листи и задачи с цел диференциране и адаптиране на учебното съдържание. Разработена е програма „Малките стъпки към големия свят“ по проект „Подкрепа за приобщаващо образование“ за стимулиране овладяването на ключови компетентности, по която се осъществява допълнителна подкрепа на 3 ученици със специални образователни потребности. В ОУ „Васил Левски“ – Голям извор през учебната година се провеждат - инициативи в класната стая. - Провеждане на игри с децата на тема „Как да учим по-добре като използваме своите социално-емоционални умения?“ ПГСЕУ - Интердисциплинарен урок по Български език и литература и Делова кореспонденция и организация на офиса 10
--	--	--

		а и 11 а клас на тема „Заявление, същност, поводи за съставянето му, реквизити, структурна схема“. - Интегриран урок по УП по сградостроителство и ЗБУТ – 9 а клас – професия „Строител“ и професия „Сътрудник в малък и среден бизнес“ на тема „Изграждане на тухлена стена при спазване на инструкциите за ЗБУТ“. - Проведен интегриран урок по Български език и литература и История и цивилизации в 10 клас на тема „Боят настана“. Участие в благотворителен базар; Създадени са класни стаи в Google classroom с учениците със СОП по ИУП. При необходимост работните задачи на учениците със СОП, се предават на електронен и/или на хартиен носител.
	Дейност 5.2. Привличане и използване ресурса на родителите на деца и ученици с обучителни трудности, СОП и хронични заболявания за обогатяване на възможностите за въздействие, социализация и развитие: включване в екипи, в извънкласни форми, в групи, интелектуален, емоционален ресурс и др.	Община Ловеч В ДГ „Зора“ редовно се организират празници и дни на отворени врати във всички възрастови групи по План за взаимодействие с родителите. В ДГ „Мария Сиркова“ родители на 4 деца с със СОП са привлечени за участие в социализацията и развитието на децата им чрез участие в конкурс „Литературен детектив“, организиран от РБ „Проф. Б. Цонев“, гр. Ловеч. В ДГ „Юлияче“ – 15 родители, в ДГ „Слънце“ – 7 родители и в ДГ „Снежанка“ – 8 родители, на деца с обучителни трудности са привлечени за участие в социализацията и развитието на децата им. В ДГ „Радост“ е изготвен План за взаимодействие с родителите, обсъжда се и се споделя с тях информация за развитието на децата. Родителите на учениците със СОП от ОУ „Христо Никифоров“ се включват в заседанията на ЕПЛР, а с родителите на учениците с обучителни трудности се провеждат периодични срещи. В ОУ „Христо Никифоров“, дейностите по НП на МОН „Участвай и променяй – родителят активен партньор в училищния живот“ обогатяват възможностите за въздействие, социализация и развитие на децата. Привлечени за участие в дейностите по НП са всички родители, включително и на децата с обучителни трудности и СОП, които са 21. В ОУ „Проф. Димитър Димов“ 3-ма родители на ученици със СОП са привлечени за обогатяване на възможностите за въздействие, социализация и развитие на децата им. В ОУ „Васил Левски“ 5 родители на ученици със СОП и 2-ма родители на ученици с обучителни трудности са привлечени за обогатяване на възможностите за въздействие, социализация и развитие на децата им. В ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч 15 родители на ученици със СОП и обучителни трудности са привлечени за обогатяване на възможностите за въздействие, социализация и развитие на децата им. Родителите на учениците със СОП от ОУ „Панайот Пипков“ са ангажирани на 100% в: родителски срещи с психолог, индивидуални консултации с ресурсен учител и логопед, инициативи на училището с участие на учениците със

		СОП: срещу употребата на наркотици и упойващи вещества, алкохол и тютюн; срещу трафика на хора и деца; за превантивни дейности за опазване на околната среда. Учениците със СОП от ОУ „Панайот Пипков“ активно се включват в допълнителните форми, избрани от родителите им по лека атлетика и изкуства, като форми за комуникация в естествена социална среда. В ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Александрово 4 родители на ученици със СОП са привлечени за обогатяване на възможностите за въздействие, социализация и развитие на децата им. В СУ „Св. Климент Охридски“ родителите на учениците със СОП са партньори в училищния живот. В СУ „Тодор Кирков“ 13 родители на деца и ученици със СОП и обучителни трудности са привлечени за участие при обогатяване на възможностите за въздействие, социализация и развитие на децата им. В НПГВМ “Проф. д-р Димитър Димов“ родителите на всички ученици са партньори на училището и съдействат при осъществяване на различни инициативи. Родителите на учениците от ПГИТУ, гр. Ловеч участват в училищни изяви и при отбелязване на емблематични дати от календара. Община Луковит Чрез НП реализирани от ОУ „Христо Ботев“ - с. Румянцево: „Диференцирано заплащане", се мотивира развитието на учителите като ключов елемент от системата за повишаване на качеството и ефективността на образователно-възпитателния процес; НП „Квалификация“ - за професионално развитие на педагогическите специалисти; НП „Подкрепа на образователните медиатори и социалните работници“; Проект „Продължаваме заедно“ на Заедно в час, със следните дейности: – Арт ателие за ученици със СОП; – Детско и младежко участие 5-7 клас; – Клуб „Информирано доверие“; – Социално - емоционални компетентности; – Школи за НВО; Обучения на учители. Община Тетевен Всички ДГ и училища, в които има деца със СОП работят съвместно с родителите на деца и ученици с обучителни трудности. Провеждане на периодични екипни срещи с осигурено присъствие на родителите на децата със СОП, с цел обсъждане адекватността на заложените за постигане цели, наблюдения, впечатления, постижения, затруднения, даване на конкретни препоръки/насоки за работа въкъщи или ползване на специализирана подкрепа и др. В ДГ „Васил Левски“ – гр.
--	--	---

		Тетевен е проведен интеркултурен тренинг с родителите на децата от втора група – „Кой съм аз“. Отбелязват се всички празници, съвместно с родители и деца. СУ „Г. Бенковски“ – гр. Тетевен - участие на родителите на учениците със СОП в работата на екипите за подкрепа за личностно развитие; включване в училищни празници и инициативи; Включване на родители на ученици със СОП в Ден на отворените врати и в тематична родителска среща „Избираме да бъдем успешни“ по темата за кариерното ориентиране на учениците след седми клас. Община Троян Най-разпространената форма за контакт са общите и индивидуалните родителски срещи, като особено успешни са индивидуалните родителски срещи в неформална обстановка за споделяне на тревоги относно развитието и възпитанието на децата и тематичните родителски срещи, които не касаят образователните резултати. От ЦПЛР са проведени 2 такива родителски срещи на тема „За и против технологиите“, „Да се забавляваме и учим заедно“. За подобряване на комуникацията с родителите училищата са въвели разнообразни форми за общуване като: Родителски ателиета за образователна интеграция с участието на 13 родители от ОУ „Иван Хаджийски“ и Родителски клуб "Има защо!" с участието на 15 родители. По данни на институциите трайно положително отношение се създава чрез организиране на съвместни занимания като: Пъстра великденска работилница за деца и родители, Коледна работилница „Магията на Коледа“ и Инициатива свързана със седмица на бащата „Безценно с татко“, организирани от ЦПЛР, пикник сред природата, организиран от ДГ „Здравец“ с родители и деца, съвместни екскурзии и коледни базари са имали всички училища и детски градини. За осигуряване на адекватна и достъпна информация, насочена към родителите, относно процеса на приобщаващо образование и предоставяне на възможност за избор от най-добрите варианти за личностно развитие са предприети следните дейности: През 2022 г. с въвеждането на електронните дневници и окончателното отпадане на хартиените очерта като форма за комуникация използването на дигиталния продукт за своевременно уведомяване на родителите за провеждане на родителски срещи, неприемливо поведение, пропуски при овладяване на учебното съдържание и училищни събития. Трудното стартиране на електронния дневник през 2022/23 г. наложи връщане към личните срещи като изпитан метод за адекватна обратна връзка. Използват се възможностите на социалните мрежи, създадени са вайбър групи и групи на родители към всеки клас и група на детските градини и училища.
--	--	--

		В детските градини освен нормативно определените документи на сайтовете има информация насочена към родителското образование: „Адаптиране на 3-годишното дете”, „Какво е нужно да проговори моето дете”, „10 минутна тренировка в къщи”, „Социални умения, на които да научим детето”, „Профилактика на гръбначните изкривявания” и др. В сайтовете на училищата се публикуват графици за класни и контролни работи, общи родителски срещи, възможности за кандидатстване след VII и X клас, графици за изпити. Родителите на деца със специални образователни потребности получават информация и в индивидуални родителски срещи, които предпочитат като форма на общуване. Проведени са консултации за продължаване на образованието в следващ етап в следните институции: ПГМЕТ – 1 ученик със СОП, СУ „Климент Охридски“ – Троян - 1 ученик в прогимназиален етап и двама - в гимназиален. От изключително значение е да се осигури подкрепа не само за децата със СОП, но и за семействата им, тъй като в голяма част от случаите липсва родителски капацитет за адекватна намеса. Най-често се осигурява чрез консултиране със специалисти и чрез родителски срещи. Изготвят се графици за консултации с ресурсни учители, логопеди и психолози и се публикуват на сайта на ЦПЛР, както се публикуват и контакти за пряка връзка. Провеждат се регулярни заседания на ЕПЛР за всяко дете със СОП с покана към родителите. В ОУ „Иван Хаджийски“ консултации с учениците със СОП и на техните родители се провеждат ежемесечно, като за 2022 г. броят на консултираните семейства е 21.
--	--	--

Приоритет 2. Осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и ученик и на разнообразието от потребности.

Специфична цел 1. Прилагане на ефективни стратегии, подходи, методи, форми и средства за осигуряване на обща подкрепа, насочена към развиване на потенциала на всяко дете или ученик.

Мярка	Дейност	Реализирани дейности
6. Развитие на заложите и удовлетворяване на потребностите на надарените деца.	Дейност 6.1 Разработване и прилагане на индивидуални учебни планове и програми за обучение на ученици с изявени дарби.	Община Ловеч В ОУ „Христо Никифоров“ няма разработени индивидуални учебни планове за ученици с изявени дарби. Учениците, участвали в Национални олимпиади, състезания, конкурси и постигнали високи резултати са 10. В ОУ „Проф. Димитър Димов“, ОУ „Васил Левски“, ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч, ОУ „Панайот Пипков“, СУ „Св. Климент Охридски“, СУ „Тодор Кирков“ не са идентифицирани ученици с изявени дарби за периода 2021 - 2022 г. В ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Александрово са идентифицирани

		2-ма ученици с изяви дарби за периода 2021 - 2022 г. В ППМГ, гр. Ловеч 4-ма ученици са класирани на национални кръгове на олимпиади по астрономия, география и икономика и астрономия. Ученичката Мария Пенкова от 11-а клас е в проекта за национален отбор по астрономия и в този по философия. Община Ловеч осигурява годишни стипендии на деца и ученици с изяви дарби, които са се класирали на престижни места в национални или международни конкурси и състезания, ученически олимпиади, ученически игри. Стипендиите се отпускат по Закона за закрила на детето, Правилата за подпомагане на деца и ученици с изяви дарби в община Ловеч и по Общинска програма с мерки за подпомагане на деца и ученици с изяви дарби, с цел осигуряване на възможности за изява и насърчаване на творческите заложби и потребности на децата. За 2021 година на 7 ученици, а за 2022 година на 4 ученици са осигурени стипендии в размер на 60 лв. месечно за една година по Общинската програма с мерки за подпомагане на деца и ученици с изяви дарби. За 3-ма ученици през 2021 г. и за 6 ученици през 2022 г. са осигурени стипендии в размер на 135 лв. месечно по Националната програма с мерки, приета с ПМС и съгласно разпоредбите на „Наредба за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изяви дарби“. Община Луковит Брой ученици с индивидуални учебни планове и програми - 9 в СУ „Алеко Константинов“ гр. Луковит и ПГСС „С. Румянцев“ гр. Луковит. Община Тетевен В училище „Георги Бенковски“ – село Галата има програми за всички класове за работа с ученици с изяви дарби. В ОУ „Георги Бенковски“ – село Черни Вит са разработени и прилагани индивидуални учебни планове и програми по всички народни инструменти, изучавани в училището. Разработени и прилагани индивидуални учебни планове и програми за обучение на ученици с изяви дарби се прилагат във всички училища. Община Троян През 2022 г. не са разработвани индивидуални учебни планове за ученици със специални дарби. Допълнителни консултации за по-добри постижения на учениците са провеждани по учебните предмети по част от професия, в частност за състезанията: Най-добър млад монтьор – 3 ученици, Най-добър млад механик - 3 ученици, Техническо чертане – 2 ученици, Млади таланти в модата - 1 ученик, Най-
--	--	--

		добър млад готвач - 1 ученик и Най-добър млад барман - 1 ученик. Консултанти са търсени и за подготовка за олимпиадата по информационни технологии. Най-много са консултациите в различните направления на изкуството – консултации за индивидуални вокални изпълнения и за изобразително изкуство. Детските градини, които не разполагат с широк набор от специалисти, най-често прибегват до консултации и работа с външни специалисти за ранното развитие на заложите. Утвърдена практика, прекъсната през Ковид пандемията и възстановена през пролетта на 2022 г., е там да се предлагат почасови занимания по желание на родителите и срещу заплащане. Най-търсените форми са пиано – 80 деца, рисуване – 29 деца, аеробика и йога – 45 деца, народни танци – 20 деца. Училищата предлагат разнообразни занимания по интереси, като за 2022 г. са регистрирани 54 групи във всички общински училища. От общия брой на предлаганите занимания по приоритетни направления „Дигитална креативност“, „Природни науки“, „Математика“, „Технологии“ са създадени 38 групи. Извън традиционните занимания по интереси, в сравнение с 2021 г. нови са следните занимания: „Спортно катерене и спелеология“, клуб „Финансова грамотност“ в СУ „Васил Левски“, с. Черни Осъм, Клуб „Роботко“ в ОУ „Васил Левски“ с. Орешак, Вокална група „Дъга“ в ОУ Иван Хаджийски“, Моят дигитален свят“ в НУ „Христо Ботев“, „Пиано“ в НУ „Св. св. Кирил и Методий“, проектно базирано STEM обучение в 3 клас, Клуб „Дебати“ в СУ „Св. Климент Охридски“, „Работа с озвучителна апаратура“ и „Религия“ в СУ „Васил Левски“ - Троян, „Физика и фотография“, „Дизайн и творчество“, „Реставрация на ППС“ в ПГМЕТ. В Център за подкрепа за личностно развитие са утвърдени следните групи за занимания по интереси Школа информационни технологии, Школа електроника и роботика, Школа ученически театър, Ателие „Приложна креативност“, Ателие „Дърворезба“, Ателие „Керамика“ – 2 групи, Вокална група „Щурчета“, Школа „Изобразително изкуство“ - 9 групи, в т.ч. 7 групи изнесени в училища и детски градини. Общият брой на децата, обхванати в групите за занимания по интереси, е 218. Участниците в групите по интереси към ЦПЛР през 2022 г. са се включили в 11 национални конкурса със 7 призови места и 4 общински конкурса с 14 призови места и отличия.
	Дейност 6.2. Осъществяване на	Община Ловеч

	сътрудничество с народни читалища, културни институти, НПО, клубове по интереси функциониращи на територията на област Ловеч за развитие на творчески дарби на децата и учениците.	За 2021/2022 учебна година 6 деца от ДГ „1-ви юни“ са участвали в 3 изяви, организирани от РБ „Проф. Беню Цонев“, гр. Ловеч и ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч, от които са получили награди. Децата от ДГ „Зора“ са участвали в 5 изяви, организирани от РБ „Проф. Беню Цонев“, гр. Ловеч и ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч. Около 60 деца от ДГ „Люляче“ са участвали в 6 изяви, организирани от НЧ „Просвета“, кв. Гозница и ЦПРЛ – ОДК, гр. Ловеч. Децата от ДГ „Мария Сиркова“ са участвали в 10 изяви, организирани от НЧ, с. Славяново; ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч; РБ „Проф. Б. Цонев“, гр. Ловеч Ловеч; Св. Синод на БПЦ - БП; Сдружение „Екомисия 21 век“; ОЦДХУ „Яника“; МК. Децата от ДГ „Радост“ са участвали в 2 изяви, организирани от ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч и са отличени с индивидуални и групови награди и в 2 изяви, организирани от РБ „Проф. Б. Цонев“, гр. Ловеч. Около 70 деца от ДГ „Слънце“ са участвали в 9 изяви, подкрепящи творческите им дарби, организирани от РБ „Проф. Б. Цонев“, гр. Ловеч; Ловчанско читалище „Наука - 1870“, гр. Ловеч; Община Ловеч и ЦПРЛ – ОДК, гр. Ловеч. Децата от ДГ „Снежанка“ са участвали в 12 изяви, организирани от Ловчанско читалище „Наука – 1870 г.“, гр. Ловеч; ЦПРЛ – ОДК, гр. Ловеч; РБ „Проф. Б. Цонев“, гр. Ловеч; РЦПППО – Ловеч, както и в 6 национални и международни конкурса. Учениците от ОУ „Христо Никифоров“ са участвали в Конкурси за мартеница и коледна картичка на ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч; Коледна работилница в РБ „Проф. Б. Цонев“, гр. Ловеч; Национален конкурс „Детство мое, реално и вълшебно“ и в дейността на фолклорни танцови състави и спортни клубове. От ОУ „Васил Левски“ около 200 ученици са включени в различни изяви, организирани от народни читалища, културни институти, НПО, Община Ловеч и други. От клубовете в ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч са организирани 12 изяви подкрепящи творческите дарби на учениците: 3 изяви по музика на клуб „Славейче“; 3 изяви по изобразително изкуство на клуб „Шарена палитра“; 3 изяви на клуб „Здравословен начин на живот“ и 3 изяви на клуб „Природни обекти в България“, в които са включени общо 60 ученици. В ОУ „Панайот Пипков“, съвместно с ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч, е сформирана група за български народни танци, която участва в 2 концертни празнични изяви. Общо 30 ученици от ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Александрово са участвали в различни изяви: Конкурс на МКБППМН към община Ловеч „Коледни вълшебства“, 1-во място; Национален конкурс „Най-усмихнат клас на България 2021 – уверени, дисциплинирани и по-силни от всякога срещу Covid-19“, отличени с 13 грамоти; Национален конкурс „Детство мое – реално и вълшебно“, на ЦПЛР –
--	---	---

		ОДК, гр. Ловеч, 1-во място в трета възрастова група; Национален конкурс за детска рисунка на МК „Моят любим герой от творчеството на Елин Пелин“; Международен конкурс на тема: „Напиши писмо до влиятелен човек, за да му обясниш защо и как следва да се предприемат действия за борба с климатичните промени“, 1-во място. Ученици от СУ „Св. Климент Охридски“ и СУ „Тодор Кирков“ редовно участват в различни съвместни изяви с други институции, подкрепящи развитието на творческите им заложби. За периода, повече от 120 ученици от ППМГ, гр. Ловеч са участвали в различни изяви: танцовата формация участва в общински и национални форуми, реализирани в Ловеч; солисти от вокалната група в участват в различни общински събития и чествания; концертна програма за 3 март с участието на танцовата формация „Огнени ритми“ и вокална група към ППМГ. НПГВМ „Проф. д-р Димитър Димов“ има споразумения за сътрудничество с 3 университета и Сдружение „Граждански инициативи“. Община Луковит С читалище „Съзнание -1895“ - гр. Луковит и читалищата в с. Дерманци, с. Торос и с. Румянцево; Национална програма „Занимания по интереси“ - свързани със STEM – математика, природни науки, техника и технологии. Обхванати ученици от ПГСС “ С. Румянцев“ гр. Луковит и ОУ“ Хр. Ботев“ с. Румянцево. Целта е да се провокира ранния интерес на децата към тези области на науката и да се задълбочи придобиването на компетентности извън задължителната общообразователна подготовка; Община Тетевен Всички образователни институции от общината си сътрудничат с Отдел „Закрила на детето“ към дирекция „Социално подпомагане” – Тетевен; с читалище „Съгласие-1869” – Тетевен и читалищата от общината, с ЦПЛР към Община Тетевен, с МКБППМН при Община Тетевен, с Комисия за детето, с РСПБЗН – гр. Тетевен, с Градския исторически музей; с местни фирми и предприемачи, с Центъра за обществена подкрепа към Община Тетевен, със спортни клубове. Участват в конкурси на общинско и национално ниво. Провеждане на изнесени уроци в музея и библиотеката. ДГ „Незабравка“ – Тетевен - развитие певческите умения на децата чрез участие във формациите по пеене към НЧ “Съгласие - 1869 г.“ – гр. Тетевен. В СУ „Г. Бенковски“ – гр. Тетевен през 2021/2022 учебна година има партньорски взаимоотношения с УНИЦЕФ и Асоциация Родители във връзка с изпълнението на дейностите по програмата „Стъпки заедно”, както и с
--	--	--

		Коалиция за медийна грамотност и Център за безопасен Интернет във връзка с работата ни по училищната иновация, свързана с обучението по Дигитално-медийна грамотност. Освен тези традиционно добри партньорски взаимоотношения училищния екип осъществява полезни взаимодействия: с Общобългарски комитет „Васил Левски“ чрез дейността на клуб „Млади възрожденци“, със Сдружение за споделено учене ЕЛА, с Районен съд и Районна прокуратура – гр. Тетевен, с информационните бюра на европейските институции в България по реализирането на съвместни инициативи за подобряване на гражданското образование в България. В ОУ „Васил Левски“ – село Голям извор съвместно с Народното читалище “Найден Григоров 1900 г.” се отбелязват празниците в училището. ОУ „Г. Бенковски – село Рибарица поддържа сътрудничество с Народно читалище “Развитие 1931“ - с. Рибарица. С ученици от ОУ „Хр. Ботев“ – село Глогово към читалище „Ариф Дженин“ - с. Глогово е създадена певческа група. Ученици от ОУ „Васил Априлов“ – село Градежница участват също в създадена певческа група към читалище „Изгрев“ - с. Градежница. В ОУ „Георги Бенковски“ – село Черни Вит – се поддържа постоянно партньорство с Читалище - Черни Вит и Училищното настоятелство.
	Дейност 6.3. Работа с родителите на деца и ученици с изяви дарби – насочване към специалисти за развитието на детето.	Община Ловеч Тъй като в част от образователните институции в Община Ловеч, не са идентифицирани ученици с изяви дарби, а в други учениците с изяви дарби за периода 2021-2022 година са малко, не се е налагало и насочване на родители към специалисти за развитието на детето, освен подкрепата оказана от учителите в образователната институция. НППГВМ „Проф. д-р Димитър Димов“ подкрепя и стимулира развитието на ученици с изяви дарби, осъществявайки съдействие при нужда, заявена от страна на родителите. Община Луковит Обмяна на информация между учителите, родителите и учениците за установяване интересите на учениците и насочване към съответните специалисти. Община Тетевен Всички образователни институции от общината провеждат открити практики и разговори с родителите на деца и ученици с изяви дарби. Консултират родителите за ползване услугите на специалисти с цел развитие на заложи и дарбите на техните деца.

Мярка	Дейност	Реализирани дейности
7. Осигуряване на обща подкрепа на ученици с проблемно поведение.	Дейност 7.1. Провеждане на съвместни дейности на институциите в системата на предучилищното и училищното образование с ОЗД, МВР, МКБППМН в подкрепа на деца с рисково поведение и жертви на насилие.	Община Ловеч В ДГ „1-ви юни“, на ниво детска градина са провеждани дейности, свързани с превенцията на агресията и насилието над деца. В ДГ „Зора“ не са идентифицирани деца в риск. В ДГ „Кокиче“ се провеждат беседи и игрови дейности с персонала и децата във връзка с превенцията на агресията и насилието над деца. В ДГ „Люляче“ са провеждани съвместни дейности по проект АПСПО, а в ДГ „Снежанка“ – по проект „Подкрепа за приобщаващо образование“. През учебната 2021/2022 г. в ОУ „Христо Никифоров“, с участието на инспектор ДПС и МКБППМН към община Ловеч са проведени уроци на тема „Кражби“, „Райският газ“, „Превенция на наркотичните зависимости“, „Ден на толерантността“, „Ден на розовата фланелка“, както и събития по повод: 1 март, „Ден на водата“, „Ден на Земята“, 1 юни. Превантивен информационен център (ПИЦ) – Ловеч, оперативен орган на Общинския съвет по наркотични вещества (ОСНВ) – Ловеч е разпространил електронен бюлетин на тема: „Безопасен интернет“ и „Алкохол и дрога – опасни комбинации“. Проведена е работна среща за организиране на дейности за превенция употребата на тютюневи изделия и райски газ. Организиран е конкурс за фото есе „Рецепта за щастие“. В ОУ „Проф. Димитър Димов“ са осъществени 11 дейности, съвместно с МКБППМН към община Ловеч и РУ на МВР с цел превенция на рисково поведение. В ОУ „Васил Левски“ са осъществени общо 6 съвместни дейности: с МКБППМН към община Ловеч – „Доброто започва от нас“, „Избирам себе си – Не на наркотиците“, „Да бъде мир на земята – рисунка на асфалт“, „Международен ден за безопасен интернет“; с ПИЦ – Ловеч: „Рецепта за щастие“ – конкурс за фото есе; с РУ на МВР – „Спортът е по-добрият начин децата да пораснат“. В ОУ „Св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч са осъществени общо 6 съвместни инициативи: с МКБППМН към община Ловеч – 3 дейности; с ЦОП – 1 дейност и с РУ на МВР, с инспектор ДПС – 2 дейности. В ОУ „Панайот Пипков“ са проведени 13 съвместни инициативи: с РУ на МВР, с инспектор с ДПС – 4 дейности; с ЦОП – 4 дейности, с Отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“ (ОЗД към ДСП) – 1 дейност, с цел поведенческо повлияване; с МКБППМН към Община Ловеч – 4 превантивни дейности. В ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Александрово са осъществени общо 3 съвместни инициативи: с МКБППМН към община Ловеч – 2 дейности и с РУ на МВР, с инспектор ДПС – 1 дейност. За 2021/2022 учебна година в СУ „Св. Климент Охридски“, съвместно с МКБППМН към Община Ловеч са осъществени

		5 инициативи с ученици от всички класове; съвместно с ПИЦ – Ловеч са осъществени 8 инициативи, а съвместно с РУ на МВР, с инспектор ДПС са осъществени 4 инициативи, с участието на ученици от различни класове. В СУ „Тодор Кирков“ съвместно: с ПИЦ – Ловеч са осъществени 9 девет инициативи; с РУ на МВР и МКБППМН към община Ловеч – 2 инициативи „Пази децата на пътя“ и само с МКБППМН към община Ловеч – 10 инициативи. В ПЕГ „Екзарх Йосиф I“ са проведени няколко съвместни инициативи с РУ на МВР и МКБППМН към община Ловеч: демонстрация със симулационни очила, „Ден на розова фланелка“, пиеса „Даскалото е COOL“, кампания „Избирам себе си – Не на наркотиците“, „Безопасен интернет“, „Киберсигурност“. В ППМГ, гр. Ловеч дейностите за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение се разработват въз основа на Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище и на алгоритъма за неговото прилагане, утвърден от министъра на образованието и науката. Има изградена Училищна комисия за превенция на тормоза, насилието и противообществените прояви сред учениците. Работи се в тясно сътрудничество с МКБППМН към Община Ловеч. През учебната година са проведени 2 срещи с МКБППМН и 1 среща с Кмета на Община Ловеч. Съвместно с МКБППМН към Община Ловеч ежегодно се отбелязва Световният ден против тормоза в училище, известен като „Ден на розовата фланелка“ – 22 февруари. На 1 декември, театралния клуб на ППМГ, гр. Ловеч, в партньорство със Сдружение „Знание“, представиха Форум-театър и newspaper theatre с етюдите "Взискателни родители", "Богат, беден", "Агресия в училище" и "Мания за отслабване". Съвместно със Сдружение „Промяна в поколението“, в рамките на кампанията срещу тормоза и насилието, от 14 ноември 2022 г. до 19 декември 2022 г. учениците от VII до XII клас на гимназията изгледаха новият филм на CG Films Bulgaria „Цирк Пеперуда“. В НППГВМ „Проф. д-р Димитър Димов“ са проведени съвместни дейности: със социален работник от ОЗД към ДСП са проведени изслушвания на ученици, предложени за налагане на санкция; с РУ на МВР, с инспектор ДПС реализирана Програма за превенция и осведоменост за заплахите от киберпрестъпления и безопасна работа в интернет; 12 работни срещи с инспектор ДПС; с МКБППМН към община Ловеч – 3 дейности и са предоставени тематични материали. В ПГМЕТ, гр. Ловеч са проведени съвместни инициативи: с МКБППМН към община Ловеч – 6 дейности; с РУ на МВР, с инспектор ДПС – 3 урока; с ПИЦ – Ловеч и Фондация „Общност в помощ на зависимите“ – 1 дейност. Учениците
--	--	--

		от ПГИТУ, гр. Ловеч участват в: съвместни дискусии с инспектор ДПС и прожектиране на образователни филми; здравни беседи с представители от РЗИ. Училището си сътрудничи и с РЦПППО – Ловеч за включване на учениците в съвместни инициативи. Община Луковит Съвместни инициативи с МКБППМН, свързани с изнасяне на лекции и беседи, с цел превенция на тормоза и агресията. Училищата и детските градини работят с ЦОП и ОЗД – превантивна дейност, насочва ученици с рисково поведение, инициативи по задържане на ученици в училище. Община Тетевен Всички детски градини и училища се включват целогодишно в провежданите дейности на ОЗД, РУП, МКБППМН, ЦОП, ЦПЛР, НПО и работещите в областта на младежките политики и доброволчеството. Провеждат се тренинги за овладяване на агресията. Популяризират се превантивно проблемите свързани с насилието, проблемното поведение, агресивните и асоциални намерения на учащите се, вредата от използването на наркотични вещества. Отбелязват се Международния ден на толерантността, Световния ден на розовата фланелка, Деня на младежта, Анти СПИН ден; включване в инициативите на БМЧК – Тетевен; За учебната 2021/2022 година СУ „Георги Бенковски” беше едно от петте училища в страната, които работят по съвместната програма на УНИЦЕФ и МОН за превенция на насилието и тормоза „Стъпки заедно“. Подкрепени от партньорите от УНИЦЕФ и Асоциация Родители училищният екип съвместно с ученици и родители вече прави малки стъпки към разработване на цялостна политика и прилагане на модел за изграждане на сигурна, позитивна и безопасна училищна среда с участието на всички заинтересовани страни. Реализирани дейности по програмата през миналата учебна година: Провеждане на входящо изследване нивата на насилие и тормоз сред учениците и представяне на резултатите пред членове на училищната общност, родители и институции; Обучения за класните ръководители и въвеждане на програмата „Работилници за срещи на класа“. 1. Модул 1 „Ценности, правила и последици“. 2. Обучение по прилагане на метода „Възстановяване на ценността“. 3. Модул 2 „Шест теми на класа“; Ежемесечни срещи на координационния съвет в училището; Проведени тематични педагогически съвети за представяне на резултатите от проучването и планиране на дейностите; Продължаващи обучения по програмата връстници обучават връстници „Миротворци“, подкрепа за
--	--	---

		развитие на социо-емоционални компетентности сред учениците, като средство за превенция на насилието и тормоза в училище. Община Троян През 2022 г. към нея са работили 4 обществени възпитатели с 8 деца с проблемно поведение, като се използват индивидуални подходи при работата по всеки отделен случай. Проведено е и 1 заседание на Координационния механизъм по сигнал за случай на дете в риск, като е изготвен план за действие с конкретно набелязани мерки. Социално-превантивната дейност е важен акцент в дейността на институциите, които имат отношение към възпитанието на децата. Съществен принос имат ОбКБППМН - гр. Троян, училищата, културните институции. През 2022 г. за превенция на рисковото поведение са осъществени следните инициативи: Дискусия с ученици 8-12 клас по метода „Световно кафене“ на тема: „Как да общуваме по-добре?“ за преодоляване на проблеми, възникнали след социалната изолация на Ковид 19, Представяне на театралните постановки „Даскалото е COOL“ на Драматичен театър – Търговище и "Мои часове" на театрална школа "Нюанси" - гр. Троян с тематика, насочена към проблемите на младите хора и превенция на зависимостите, „Не на насилието и агресията“ – спортен празник по случай Петковден – празник на гр. Троян; Кинопрожекция на филма „Петя на моята Петя“ с възпитателна цел. През 2021 г. е извършено изследване на УНИЦЕФ на проблема с насилието над деца в България. Според проучването насилието най-често се наблюдава сред децата в училище (38,3%), следвано от това в общността (37,6%) и у дома (30,9%). Въпреки че насилието в училище е сериозно предизвикателство, образователната система сама по себе си не го предизвиква. Тя отразява обществените норми и ги прави видими за всички, но в същото време има възможности да се справи с този феномен със съдействието на всички участници – училищно ръководство, педагогически и помощен персонал, деца, родители и местната общност. За 2022 г. са регистрирани 1 случай на насилие между ученици, 62 конфликтни ситуации, 1 случай на отявлена вербална агресия. Въпреки че случаите са сравнително малко, ранните прояви на рисково поведение изискват особено внимание и целенасочени усилия на цялата общност, за да не прераснат в по-сериозни прояви. За превенция на агресията във всички училища е отбелязан деня на толерантността – 16 ноември, Деня на розовата фланелка през месец февруари, проведени са 42 индивидуални родителски срещи за предприемане на мерки в семейната среда, разговори в часовете на класа, използвани
--	--	---

		се подходящи видеоматериали. В ОУ „Иван Хаджийски“ е проведена кампания за запознаване с възможностите за сигнализиране при случай на тормоз и насилие, а ЦПЛР – Троян и НУ „Христо Ботев“ са провели тренинг в 3 клас за преодоляване на проблеми с комуникацията в класа.
8. Създаване на умения у децата и учениците за самостоятелно управление на кариерата.	Дейност Разработване на училищни кариерни програми, предназначени за различни възрастови групи деца и ученици, с акцент на развитие на предприемачески умения и самостоятелно и осъзнато вземане на решения от учениците.	8.1. Община Ловеч Кариерното ориентиране като част от общата подкрепа за личностно развитие е насочено към откриване на интересите и способностите на учениците и формиране на адекватна самооценка за избор на професия и подготовка за успешна професионална реализация. ОУ „Христо Никифоров“ работи с Център за кариерно ориентиране (ЦКО) към ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч, като са проведени занятия с ученици от различни възрастови групи. В ОУ „Проф. Димитър Димов“ не е разработвана програма съвместно с бизнеса, но се работи по НП на МОН „Бизнесът преподава“. Всички ученици са обхванати в консултациите, проведени от кариерните консултанти на ЦКО към ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч. Кариерните консултанти на ЦКО към ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч са провели консултации за професионално ориентиране: в ОУ „Васил Левски“ с 243 ученици, в ОУ „Св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч с 20 ученици, в ОУ „Панайот Пипков“, съгласно утвърдени от директора графици, във всички класове, като относителния дял на обхванатите ученици е 95%, в СУ „Тодор Кирков“ с 2/3 от учениците, в НППГВМ „Проф. д-р Димитър Димов“ – 8 групови консултации. За 2021/2022 учебна година в СУ „Св. Климент Охридски“, със съдействието на ЦКО към ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч са проведени консултации по 9 теми, свързани с кариерното ориентиране и информиране на учениците от I до XI клас. Учениците от ПЕГ „Екзарх Йосиф I“, ППМГ, гр. Ловеч и ПГИТУ, гр. Ловеч участват в Национална образователна кампания „Моето първо работно място“. От ППМГ, гр. Ловеч в кампанията са обучени 100 ученици. В „Час на класа“ класните ръководители са провели обучение по заложените 9 теми. От ПГИТУ, гр. Ловеч са организирани срещи с работодатели на тема „Моето първо работно място“. Център за кариерно ориентиране (ЦКО) към ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч предоставя на всички училища в Община Ловеч Годишна програма с предложени теми, обединяващи създадените ресурси и добри практики. Програмата е разработена с теми за работа с ученици в различни степени на образование. В изпълнение на Годишния план за дейността на ЦКО към ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч през 2022 година са консултирани 1634 деца и ученици от 11

		образователни институции в област Ловеч, като са обхванати всички степени на училищно образование. Проведени са: 59 индивидуални консултации с ученици, родители и граждани по въпроси, свързани с продължаващото образование и професионалната реализация; работни срещи с директори на училища, учители, МОН и неправителствени организации, относно организиране на дейности по кариерно ориентиране. През 2021/2022 учебна година кариерните консултанти от ЦПЛР – ОДК продължиха изпълнението на Дейност 6 по проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“ за работа по кариерно ориентиране с учениците от V-VII клас на училищата на област Ловеч. В проекта се включиха 133 ученици. Изпълнени са 142 индикатора: 9 за групов и 133 за индивидуална работа с ученици от V-VII клас от училищата: от гр. Ловеч – ОУ “ Проф. Димитър Димов“, СУ “Тодор Кирков“, ОУ “Св. Климент Охридски“, ОУ “Панайот Пипков“, ОУ “Св. св. Кирил и Методий“, ОУ “Св. св. Кирил и Методий“, с. Александрово, ОУ „Св. Паисий Хилендарски“, с. Лесидрен. През 2021/2022 учебна година кариерните консултанти от ЦПЛР – ОДК работиха и по проект „С поглед в бъдещето – да осъществим една мечта“, по НП на МОН „Предоставяне на съвременни условия за работа на децата и учениците в Центровете за подкрепа за личностно развитие“, Модул: „Кариерно ориентиране и консултиране на учениците чрез съвместни дейности на ЦПЛР по чл. 49, ал. 1, т. 2 от ЗПУО и училищата“. В проекта са участвали 272 ученици и 80 учители от училищата в област Ловеч: от гр. Ловеч – ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, ОУ „Васил Левски“, ОУ „Христо Никифоров“, ПГИТУ, НПГВМ „Проф. д-р Димитър Димов“, ПЕГ „Екзарх Йосиф I“, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Александрово, ПГМЕТ, гр. Троян, СУ „Васил Левски“, гр. Троян, СУ „Георги Бенковски“, гр. Тетевен и СУ „Васил Левски“, гр. Ябланица. Община Луковит 1. Участие в организирани от Община Луковит срещи с работодатели за популяризиране на възможностите пред младите хора след завършване на основно образование. 2. Проведени срещи с представители на висши учебни заведения. Община Тетевен В СУ „Г. Бенковски“ – Тетевен е разработена училищна програма за гражданско, екологично и интеркултурно образование; проведени 2 броя срещи с ученици от VII и XII клас по теми, свързани с кариерното ориентиране; проведени тренинги в VII и XII клас; организиране на представяне на професиите „Хотелиер“ и „Финансист“ по
--	--	--

		повод Европейската седмица на професионалните умения; срещи с професионалисти и предприемачи по повод Световната седмица на предприемачеството и Световната седмица на парите; провеждане на Дни на отворените врати през месец юни 2022 г. за представяне на профил „Софтуерни и хардуерни науки” и професиите „Хотелиер” и „Финансист” на ученици от населените места на Община Тетевен; участие на ученици от клуб по Дигитално предприемачество в четири броя уебинара, свързани с кариерното ориентиране и развитие; проведено анкетно проучване и среща с ученици и родители на седмокласници във връзка с възможностите и избора за продължаване на образованието след седми клас; проведени Дни на отворените врати за бъдещи петокласници; участие на ученици от гимназиален етап в една среща с представители на Бюро по труда и работодатели за популяризиране на възможностите пред младите хора след завършване на средното им образование. ПГСЕУ: 1. Осигурени подходящи тестови методики и информационни материали за учениците от VIII, IX, X, XI и XII кл.; 2. Проведени ролеви игри и решаване на казуси на тема „Моята работа“ с учениците от VIII и IX кл. – 1 среща; 3. Процесът на търсене и кандидатстване за работа. Умение за писане на CV и мотивационно писмо. Беседа и упражнение с учениците от XI и XII кл. – 4 срещи; 4. Диалог с родители на ученици с различни професии в ЧК за учениците от VIII, IX, X, XI и XII клас; Община Троян Няма единна разработена програма за кариерно ориентиране в училищата. Основните теми се засягат в часа на класа, където се ползват готови материали- тематични филми и интерактивни упражнения от Национален портал за кариерно ориентиране на ученици към страницата в сайта на МОН. Част от училищата търсят възможности за по-лично ангажиране на подрастващите с темата „Бъдеща професия“ .
	Дейност 8.2. Провеждане на кариерни форуми с участието на различни групи работодатели, които предоставят информация на учениците.	Община Ловеч С учениците от ПЕГ „Екзарх Йосиф I“ и ППМГ, гр. Ловеч са провеждани кариерни форуми с участието на различни работодатели. В НПГВМ „Проф. д-р Димитър Димов“ работодателите, с които училището има договори за обучението по практика: „Драката 59“ ЕООД, гр. Ловеч; „Славимес“ ООД, гр. Ловеч; „Коопдоверие“ ЕООД, с. Лесидрен; „Аполо“ ЕООД, гр. Ловеч; Месокомбинат АД, гр. Ловеч; „Троян Плаза“ АД, гр. Троян; „Мидас 28“ ЕООД, гр. Ловеч; „Темиса 15“ ЕООД, гр. Ловеч; „НИКИДИ – М“ ЕООД, гр. Ловеч; „Диагностика 7“ ЕООД, гр. Ловеч; „ПИ ЕНД ПИ КЛУБИН“ ООД, гр. Ловеч; „Машрумс БГ“ ЕООД,

		гр. Угърчин, активно участват в кариерното ориентиране на учениците. В ПГМЕТ, гр. Ловеч са проведени 2 срещи с големи работодатели, осигуряващи обучението по практика. В ПГИТУ, гр. Ловеч са проведени 23 срещи с работодатели-партньори от малкия и среден бизнес. Община Тетевен Участие на училищата в инициативата на Община Тетевен „Ден на отворените врати“. - Среща във връзка с план-приема с директорите на училищата, представители на РУО-Ловеч и работодатели, организирана от Община Тетевен. Община Троян Със съдействието на Община Троян СУ „Св. Климент Охридски“ - Троян организира кариерен форум за ученици под надслов „Моята професия - път, усилия, възможности“. В събитието се включиха изявени и известни в своята професионална сфера личности от различни области - представители на местния бизнес, лекари, социални работници, адвокати, архитекти и администратори. Те представиха своята професия, добрите и лошите ѝ страни, условията за развитие и възможностите за работа от въщи, отговориха на въпросите, които вълнуват учениците. Целта на форума е да се улеснят учениците от 11 и 12 клас, на които предстои вземането на решение каква кариера да градят. Средно училище „Васил Левски“ с. Черни Осъм в ден на отворените врати представи по оригинален и забавен начин професията „Планински водач“ с демонстрации на спортно катерене по тренировъчни стени и тавани, връзване на възли за осигуряване, запазване на равновесие по въже, спускане по планински тролей. Организирането на „Панорама на средното образование“, съвместно с ЦПЛР, ОДК Ловеч и Бюро по труда –Троян бе отложено поради затрудненията, които налагаха ограниченията срещу Ковид 19. Предлаганите професии и специалности, както и изискванията за балообразуване при кандидатстване, бяха представени на сайтовете на училищата, страницата на РУО - Ловеч и на Община Троян чрез презентации.
	Дейност 8.3. Проучване на необходимостта от квалификация на служителите, осъществяващи кариерно ориентиране и консултиране в училищните организации.	Община Ловеч В основните и средните училища и профилираните и професионалните гимназии на Община Ловеч, кариерното ориентиране и консултиране на учениците се осъществява от класните им ръководители в час на класа и от двамата кариерни консултанти от ЦКО, към ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч, които са с подходяща за длъжността им квалификация и експертиза. В ПЕГ „Екзарх Йосиф I“ 18 учители, а в ППМГ, гр. Ловеч 4 учители са преминали обучение във връзка с кампанията „Моето първо работно място“.

		Община Тетевен В ДГ „Васил Левски“ – град Тетевен е проведено обучение с всички служители на тема „Смарт техники за повишаване на работоспособността“ с учител „Бонев Груп“ ЕООД. В СУ „Георги Бенковски“ – Тетевен: - Използване на услугите и консултациите, които предлага Център за кариерно ориентиране, гр. Ловеч – проведени онлайн срещи на всички ученици от VII клас с кариерен консултант от центъра; - Използване на Наръчник за кариерно ориентиране, изготвен в рамките на проект „ Система за кариерно ориентиране в училищното образование“ и на Националния портал за кариерно ориентиране на МОН.
	Дейност 8.4. Използване на възможностите на кариерното ориентиране и консултиране като основен елемент на процеса на работа с деца в риск.	Община Ловеч На всички училища в Община Ловеч, ЦКО към ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч предоставя Годишна програма с предложени теми, обединяващи създадените ресурси и добри практики, <u>като</u> една от целите е работа с ученици, застрашени от отпадане и ученици със СОП. Програмата е разработена с теми за работа с ученици в различни степени на образование. В НППГВМ „Проф. д-р Димитър Димов“ от училищния психолог са проведени 7 групови консултации за кариерно ориентиране на ученици от VIII-XII клас. Община Луковит Проведени индивидуални консултации по кариерно ориентиране на деца в риск от страна на педагогическите съветници. /в основните училища, обединеното училище и средните училища/. Община Тетевен В СУ „Георги Бенковски“ – гр. Тетевен - са проведени 4 бр. индивидуални консултации по кариерно ориентиране на деца в риск от страна на педагогическия съветник. ПГСЕУ - Провеждане на дни на отворените врати и професионален празник на училището. В НППГСД „Сава Младенов“ – град Тетевен - запознаване с Евродеск – младежки портал за работа в ЕС; дуална форма на обучение в реална - работна среда. Община Троян Не са използвани и възможностите на кариерното ориентиране и консултиране като основен елемент на процеса на работа с деца в риск.

Стратегическа цел 2. Осигуряване на безопасна, здравословна и осигурена с ресурси среда за подпомагане на процеса на въвеждане на приобщаващото образование и подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.

Приоритет 1. Осигуряване на квалифицирани, мотивирани и ангажирани специалисти за ефективно посрещане на разнообразието от потребности на всички деца и ученици.

Специфична цел 1. Осигуряване на развитие на училищния екип за личностно развитие, отговарящ на многообразието от ученици.

Мярка	Дейност	Реализирани дейности
Мярка 9. Осигуряване на училищата с кадрови ресурс за ефективно реализиране на механизмите на приобщаващото образование.	Дейност 9.1. Осигуряване на училищата с специалисти, необходими за реализиране на политиките на приобщаващото образование: психолози, педагогически съветници, ресурсни учители, логопеди, рехабилитатори на слуха и говора, помощник-учители и др.	Община Ловеч В ДГ „Зора“, ДГ „Кокиче“, ДГ „Люляче“, ДГ „Мария Сиркова“, ДГ „Радост“, ДГ „Слънце“, ДГ „Снежанка“, освен учителите в групите на детските градини, с децата със СОП работят и специалисти от РЦПППО – Ловеч: ресурсни учители, психолози и логопеди, а в ДГ „Снежанка“ е назначен и психолог. В 2 детски градини: ДГ „Радост“ и ДГ „Снежанка“ – по проект АПСПО и проект „Подкрепа за приобщаващо образование“, са назначени логопеди, които работят с повече от 40 деца – общо. С учениците със СОП в ОУ „Христо Никифоров“ работят 11 учители и педагогически съветник от училището, психолог и ресурсен учител от РЦПППО – Ловеч и логопед, назначен в училището, който през 2021/2022 учебна година е провел логопедична рехабилитационна работа с 39 ученици. С учениците със СОП в ОУ „Проф. Димитър Димов“ работят 20 учители, педагогически съветник и логопед, назначен в училището, който през 2021/2022 учебна година е провел логопедична рехабилитационна работа с 23 ученици. С учениците със СОП в ОУ „Васил Левски“ работят 27 учители, педагогически съветник и логопед, назначен в училището, който през 2021/2022 учебна година е провел логопедична рехабилитационна работа с 43 ученици. В ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч, освен учителите в начален и прогимназиален етап на основното образование, с учениците със СОП работят и 5 специалисти назначени в училището: психолог, ресурсен учител, педагогически съветник, образователен медиатор, логопед, който през 2021/2022 учебна година е провел логопедична рехабилитационна работа с 12 ученици. В ОУ „Панайот Пипков“, освен учителите в начален и прогимназиален етап на основното образование, с учениците със СОП, по утвърден от директора график, работят и ресурсен учител, психолог и логопед от РЦПППО – Ловеч, който през

		2021/2022 учебна година е провел логопедична рехабилитационна работа с 2 ученици. В ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Александрово, освен учителите в начален и прогимназиален етап на основното образование, с учениците със СОП работят и ресурсен учител и логопед от РЦПППО – Ловеч, който през 2021/2022 учебна година е провел логопедична рехабилитационна работа с 5 ученици. В СУ „Св. Климент Охридски“ е осигурен кадрови ресурс за ефективно реализиране на механизмите на приобщаващото образование – училищен психолог, назначен в училището, ресурсен учител и логопед подsigурени от РЦПППО – Ловеч. В СУ „Тодор Кирков“ е осигурен кадрови ресурс за реализиране на приобщаващото образование – педагогически съветник, назначен в училището, психолог, ресурсен учител и логопед от РЦПППО – Ловеч, който през 2021/2022 учебна година е провел логопедична рехабилитационна работа с 3 ученици. В ПЕГ „Екзарх Йосиф I“ за ефективно реализиране политиките на приобщаващото образование е осигурен училищен психолог, назначен на щат в училището. В ППМГ, гр. Ловеч за ефективно реализиране политиките на приобщаващото образование са осигурени 2-ма педагогически съветници и училищен психолог, назначени на 2 щата в училището. За ефективно реализиране на политиките на приобщаващото образование: в НПГВМ „Проф. д-р Димитър Димов“ работят 2-ма специалисти – училищен психолог и образователен медиатор; в ПГМЕТ, гр. Ловеч е осигурен педагогически съветник, а в ПГИТУ, гр. Ловеч е назначен образователен медиатор. Община Луковит В СУ „Алеко Константинов“ гр. Луковит, ПГСС „Сергей Румянцев“- гр. Луковит, Обединено училище „Неофит Рилски“- с. Дерманци и ДГ „Слънце“ гр. Луковит са назначени по 1 психолог, а педагогически съветници има в СУ „Алеко Константинов“ гр. Луковит, ПГСС „Сергей Румянцев“ гр. Луковит, НУ „инж. Вълков“ гр. Луковит, ОБУ „Неофит Рилски“ с. Дерманци и ОУ „Христо Ботев“ с. Румянцево. Логопед и ресурсни учители от РЦПППО – гр. Ловеч извършват обучение в училищата. Община Тетевен С решения на ОбС – Тетевен през 2021 и 2022 г. са подsigурени ресурсни учители във всички образователни институции на общината, които са заявили потребност за реализиране на приобщаващо образование за учениците. ДГ „Васил Левски“ – гр. Тетевен е осигурена с ресурсен учител, логопед и психолог от РЦПППО, гр. Ловеч.
--	--	---

		ДГ „Детелина“ – град Тетевен - има осигурени: ресурсен учител, психолог и логопед. - В Средно училище „Георги Бенковски“ – гр. Тетевен работят педагогически съветник, ресурсен учител и психолог. - В училище „Георги Бенковски“ – село Галата е подсигурен ресурсен учител от РЦПППО – Ловеч. В училището е назначен също и педагогически съветник. Всички училища в град Тетевен имат социални работници и психолози. НУ „Хаджи Генчо“ – гр. Тетевен е обезпечено с необходимите специалисти: педагогически съветник и социален работник – на щат към училището и ресурсен учител и логопед от РЦПППО – гр. Ловеч, по график. Община Троян Осигурен е необходимият брой специалисти в училища, детски градини и в общински институции за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. През 2022 г. в училищата са назначени 5 педагогически съветници (двама от тях на ½ щат) и 4 психолози (двама от тях на ½ щат). Училищата под 50 ученици се ориентират към използване на услугите на специалисти от Център за обществена подкрепа и Център за подкрепа за личностно развитие. Поради нарастващия брой потребители се използват ресурсите от специалисти, работещи в ЦПЛР, ЦОП, ДЦДМУТС. Центърът за обществена подкрепа (ЦОП) разполага със следните специалисти за 2021-22 г. 2 психолози, 3 социални работници и 1 социален педагог. Към Дневен център за деца и младежи с увреждания са назначени следните специалисти: 1 психолог, 1 логопед, 2 социални работници, 1 кинезитерапевт-рехабилитатор, 2 детегледачки и 1 медицинско лице. Поради нарастващите потребности екипът през 2022 г. е допълнен със 1 трудотерапевт, още 1 логопед и 1 детегледачка на 0,5 щат. Училищата и детските градини ползват приоритетно услугите на ЦПЛР- Троян, който разполага за учебната 2021-22 г. с 3 ресурсни учители, 2 психолози и 1,5 логопеди, а за 2022-23 г. с 4 ресурсни учители, 1 психолог и двама логопеди. Съгласно чл. 124, ал.1 от Наредба за приобщаващото образование училищата и детските градини заявяват преди началото на учебната година необходимостта от ресурсно подпомагане, изготвя се график и се осигурява конкретен специалист, достъп, материали и необходимите условия за работа.
--	--	--

Мярка 10. Осигуряване на въвеждаща квалификация и/или повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и помощник – учители за придобиване и усъвършенстване на компетентностите за идентифициране на потребностите и предоставяне на обща и допълнителна подкрепа.	Дейност 10.1. Провеждане на обучения на училищно, общинско и областно ниво /РЦПППО, РУО/ за учители, педагогически съветници и др. специалисти работещи с деца и ученици, по теми свързани с приобщаващото образование.	Община Ловеч Двама учители от ДГ „Зора“ са участвали в 2 форми на квалификация. Двама педагози от ДГ „Кокиче“ са участвали в обучение, организирано от РУО – Ловеч за педагогически специалисти на тема: „Прилагане на специализирана методика за допълнително обучение по български език на деца от предучилищна възраст“. В ДГ „Люляче“ 6 педагогически специалисти са преминали квалификационно обучение за работа с деца със СОП, а 7 – за работа по съвременни образователни технологии и методи на преподаване. В ДГ „Мария Сиркова“ 8 педагогически специалисти са преминали квалификационно обучение по съвременни образователни технологии и методи на преподаване, като са организирани 2 обучения. В ДГ „Слънце“ 8 педагогически специалисти са участвали в 2 форми на квалификация, организирани от РЦПППО – Ловеч. В ДГ „Снежанка“ педагогическите специалисти са участвали в 2 форми на квалификация: 10 педагози за работа с деца със СОП в общообразователна среда и деца в риск от отпадане от образователната система и 11 педагози за работа със съвременни образователни технологии и методи на преподаване. Педагогически специалисти от ОУ „Христо Никифоров“ са участвали в две обучения, организирани от МКБППМН, към Община Ловеч за повишаване на уменията на психолози и педагогически съветници в работата им с деца и ученици, чрез използването на иновативни форми и методи за психологическа подкрепа. От ОУ „Проф. Димитър Димов“ 1 педагогически специалист е участвал в обучение, организирано от РЦПППО – Ловеч. От ОУ „Васил Левски“ 2-ма педагогически специалисти са участвали в 1 обучение за работа с ученици със СОП в общообразователна среда. От ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч 2-ма педагогически специалисти са участвали в обучение „Методика за работа на непедagogическия персонал с родители от уязвими маргинализирани групи и родители на деца със СОП при реализиране на взаимодействие „детска градина-семејство“, а 18 педагогически специалисти – в обучения за прилагане на съвременни образователни технологии и методи на преподаване и оценяване: „Развиване на знания и умения за създаване и използване на дигитални интерактивни материали в учебния процес“ и „Компетентностният подход в обучението“. От ОУ „Панайот Пипков“ общо 16 педагогически специалисти са участвали в 14 различни квалификационни форми: за
---	---	---

		работа с деца и ученици със СОП в общообразователна среда – 13 учители; за работа с деца и ученици в риск от отпадане от училище – 4 учители; за прилагане на съвременни образователни технологии и методи на преподаване и оценяване – 15 учители. От ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Александрово общо 11 педагогически специалисти са участвали в 5 различни квалификационни форми: „Планиране, организиране и провеждане на допълнителна подкрепа за личностно развитие“ – 6 учители; „Работа с деца и ученици на допълнителна подкрепа“ – 1 учител; „Ефективни решения и подходи в приобщаващото образование“ – 2 учители; „Най-новите информационни технологии в процеса на обучение“ – 1 учител и „Иновативни методи на преподаване в традиционна и дигитална среда“ – 1 учител. В ПЕГ „Екзарх Йосиф I“ са организирани различни вътрешно-училищни форми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти. От ППМГ, гр. Ловеч 5-ма учители са участвали в различни форми за повишаване на квалификацията. В ПГМЕТ, гр. Ловеч общо 8 педагогически специалисти са участвали в 6 различни квалификационни форми: за работа с деца и ученици в риск от отпадане от училище – 3 учители; за прилагане на съвременни образователни технологии и методи на преподаване и оценяване – 5 учители. В ПГИТУ, гр. Ловеч е проведено обучение на класните ръководители за прилагане на политиките на приобщаващото образование. Община Луковит В училищата са проведени : - срещи с представители на РЦПППО във връзка с осъществяването на обща и допълнителна подкрепа. - обучения на педагогическите специалисти за придобиване и усъвършенстване на компетентностите за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа. Община Тетевен ДГ „Васил Левски“ – гр. Тетевен - Квалификация на тема „Обща и допълнителна подкрепа на децата от предучилищна възраст и задълженията на ЕПРЛ“ с обучител В. Маринова, ресурсен учител от РЦПППО – гр. Ловеч. ДГ „Незабравка“ – Тетевен - педагогическа визита в ДГ „Слънчице“ – гр. София – споделяне на добра практика за работа с деца със СОП. В СУ „Георги Бенковски“ – Тетевен - проведено едно обучение на педагогическия съветник на училището за
--	--	---

		идентифициране на деца и ученици в риск в рамките на проект „Подкрепа за приобщаващо образование“; Участие на ресурсния учител в регионален форум за обмяна на добри практики в сферата на приобщаващото образование, организиран от РЦПППО, гр. Ловеч. В училище „Георги Бенковски“ – село Галата учителите са участвали в обучения на областно ниво /РЦПППО, РУО за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за идентифициране на потребностите за обща и допълнителна подкрепа на учениците. НУ „Хаджи Генчо“- проведени обучения: - Практически умения за преодоляване на агресията и насилието в училище. Съвременни модели за комуникация с родители; - Палитрата на личностното развитие – семинар с участието на педагогически специалист; - Диагностична дейност на учителя; - Вътрешно-квалификационна дейност; НПГГСД „Сава Младенов“ – гр. Тетевен - Участие в Областна работна среща „Нашето място в приобщаването“ организирана от РЦПППО – гр. Ловеч - 1 педагогически съветник. Община Троян За усъвършенстване на ключовите компетентности на педагогическите специалисти и повишаване на качеството при преподаване на ново учебно съдържание всяка образователна институция разработва своя квалификационна програма, чрез която да реализира стратегията си за развитие, съобразена с потребностите на организацията. Квалификациите са както вътрешни - чрез споделяне на добри практики, така и външни- от специализирани обучителни институции. През 2022 г. с фокус към прилагане на политиките на приобщаващото образование са проведени 18 квалификационни форми от външни организации с общ брой участници. През м. октомври по инициатива на ЦПЛР е организирана работна среща за разясняване и оптимизиране на учебната документация и личните дела на децата и учениците със специални образователни потребности с училищата и детските градини, които са заявили необходимост от специалисти.
--	--	--

Специфична цел 2. Развиване на приобщаващи дейности и практики.

Мярка 11. Повишаване обхвата на децата в детските градини при осигурена среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености и гарантираща цялостното развитие на детето, както и възможности за опазване на физическото и психическото му здраве.	Дейност 11.1. Гарантиране обхвата на децата в задължителното предучилищно образование, осигуряващо възпитание, социализиране, обучение и отглеждане на децата до постъпването им в I клас.	Община Ловеч В района на ДГ „1-ви юни“ са обхванати 100 % от децата подлежащи на задължително предучилищно образование. В детската градина със заповед на директора е сформиран екип за работа по Механизма за обхват на деца подлежащи на задължително предучилищно образование. Екипът периодично обхожда адресите на децата, за които е констатирано и отразено в протоколи за физическо посещение, че не са на посочените адрес и живеят другаде, както в страната, така и в чужбина. ДГ „Зора“ работи по Механизъм за обхват на деца подлежащи на задължително предучилищно образование, като е сформиран екип със заповед на директора. В района на детската градина са обхванати 100 % от децата, подлежащи на задължително предучилищно образование. В ДГ „Кокиче“, след допълнително обхванатите 16 деца в риск от отпадане от системата, в резултат на физическите посещения на адреси по Механизма за обхват в района на детската градина, обхвата на децата, подлежащи на задължително предучилищно образование е над 95 %. В ДГ „Люляче“ е осъществено взаимодействие с институциите по прилагането на комплекс от мерки за обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на 12 деца в риск (15 % от децата в детската градина). В ДГ „Мария Сиркова“ е осъществено взаимодействие с институциите за обхващане и предотвратяване на отпадането от образователната система на 1 дете в риск. В района на ДГ „Радост“ са обхванати 100 % от децата подлежащи на задължително предучилищно образование. Във връзка с работа по Механизма за обхват на деца подлежащи на задължително предучилищно образование, а в детската градина е сформиран екип със заповед на директора. В района на ДГ „Слънце“ са обхванати 100 % от децата подлежащи на задължително предучилищно образование. След допълнително обхванатите деца в риск от отпадане от системата – 6 % от общия брой на децата в ДГ „Снежанка“, в резултат на физическите посещения на адреси по Механизма за обхват в района на детската градина, обхвата на децата, подлежащи на задължително предучилищно образование е над 96 %. В ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч, в резултат на физическите посещения на адреси по Механизма за обхват в района на детската градина, обхвата на децата, подлежащи на задължително предучилищно образование е над 98 %. Община Луковит
--	--	---

		1. Партньорството между общината и детските градини повиши обхвата на децата подлежащи на задължително обучение. 2. Добрите условия в детските заведения водят до редовното посещение на децата от подготвителните групи. Община Тетевен В детските градини на община Тетевен са обхванати всички деца на 4, 5 и 6 год. възраст. Механизмът за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст дава възможност учащите се в общината да бъдат приобщени в учебните заведения. Община Троян За осигуряване на максимален обхват на децата и учениците в задължителното предучилищно и училищно образование и превенция на ранното напускане на образователните институции през 2022 г. са извършени 179 обхода на адреси от екипите за обхват по райони. Във възрастовата граница на предучилищното образование (4 - 7 годишни) са обходени 123 адреса преди началото на учебната година. Установено е, че от тях в чужбина са 116, 7 деца, които не са открити нито по постоянен, нито по настоящ адрес и за тях няма информация от съседите. Адресите се проследяват ежемесечно. В образователната система след отпадане е върнат един ученик. Той се е преместил в друго населено място и не е посещавал училище, след разясняване на санкциите, които предстоят, родителите му са предприели мерки по записването му в образователна институция по местоживеене. Предложена е самостоятелна организация на родителите на две деца в задължителна предучилищна възраст, които са подготвили необходимите документи и са подали заявление до РУО - Ловеч. Издадена е заповед за самостоятелна организация, като ДГ „Осми март“ и ДГ „Буковец“ имат задължението да проследяват развитието на децата и образователното им ниво с входяща и изходяща диагностика. За двама ученици, поради рискова семейна среда, е осигурено психологическо консултиране от Център за обществена подкрепа. Отпадналите ученици за учебната 2021/22 г. са трима ученици, от които 2 в прогимназиален етап и 1 в начален етап. Причините за отпадане са ниско ниво на култура в семейната среда и невъзприемането на образованието като ценност. И тримата ученици са напуснали територията на община Троян без да изискат документи и по данни на роднини живеят в чужбина. В риск от отпадане са отбелязани 25 деца, като училищата са
--	--	---

		предприели следните дейности за задържането им в образователната система: посещения на адрес за оценка на семейната среда, консултации по учебни предмети за преодоляване на обучителните затруднения, осигуряване на материални стимули (стипендии, дарения за храна и дрехи и др.). Наложена е 1 санкция с предупреждение за преместване.
--	--	---

Приоритет 2. Обезпечаване на училищните институции със стимулираща среда за подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.

Специфична цел 1. Създаване на достъпна физическа среда, която отговаря на потребностите на децата и учениците и осигурява подходящи условия за подкрепа.

Мярка	Дейност	Реализирани дейности
Мярка 12. Осигуряване на среда, подкрепяща личностно развитие на учениците	Дейност 12.1. Осигуряване на учениците с: библиотечно-информационно обслужване, грижа за здравето, осигуряване на общежитие, осигуряване на транспорт.	Община Ловеч За учениците в ОУ „Христо Никифоров“ и ПЕГ „Екзарх Йосиф I“ е осигурено библиотечно-информационно обслужване, а за желаещите и столово хранене. В ОУ „Проф. Димитър Димов“ е осигурено библиотечно-информационно обслужване и по НП на МОН „Осигуряване на съвременна образователна среда“, Модул „Библиотеките като образователна среда“ и столово хранене, чрез кетъринг. В ОУ „Васил Левски“ е осигурено библиотечно-информационно обслужване – учениците са обезпечени с библиотечен фонд, който е обновен типологично, жанрово, видово и е съобразен с образователните и културните потребности на училищната общност, както е осигурено и подходящо столово хранене. В ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч са осигурени: библиотечно-информационно обслужване и учител, на когото е възложено по график раздаването на книгите; както и столово хранене, чрез кетъринг. В ОУ „Панайот Пипков“ е осигурено столово хранене, чрез кетъринг. В ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Александрово са осигурени библиотечно-информационно обслужване и столово хранене, чрез кетъринг. СУ „Св. Климент Охридски“ и СУ „Тодор Кирков“ разполагат с богат библиотечен фонд, който се предоставя на учениците според техните потребности и интереси. В ППМГ - гр. Ловеч библиотечно-информационното обслужване е осигурено, чрез гарантиран свободен достъп до информация на учениците в училищната библиотека, която разполага с над 20 000

		тома и компютри с интернет за осигуряване на достъп до електронните издания на учебниците. Учениците разполагат с целия необходим ресурс за реализиране на подкрепата за личностно развитие. Закупени са и лицензи за образователен софтуер „Уча, се“ и други. В НПГВМ „Проф. д-р Димитър Димов“, ПГМЕТ, гр. Ловеч и ПГИТУ, гр. Ловеч е осигурено библиотечно-информационно обслужване в училищните библиотеки. В 2 общински и 1 държавно училища има несамостоятелни общежития с настанени през 2021/2022 учебна година: в ПЕГ „Екзарх Йосиф I“ – 302 ученици в 12 групи, в средищното ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч – 21 ученици в 1 група и в НПГВМ „Проф. д-р Димитър Димов“ – 56 ученици в 3 групи. За осигуряване на общежитие на учениците от областта, в гр. Ловеч функционира самостоятелния общински ЦПЛР – Ученическо общежитие. В Общежитието за учебната 2021/2022 година са настанени 101 ученици, обучаващи се в професионалните гимназии и средните училища в града, с които са сформирани 4 групи. За тях в ЦПЛР – Ученическо общежитие се грижат 5 възпитатели и директор, подпомагани от 5 броя непедagogически персонал. Превозът на пътуващите 4, 5 и 6-годишни деца и ученици от I до XII клас, отговарящи на изискванията на чл. 283, ал. 1, т. 2 и ал. 2 от ЗПУО, за учебната 2022/2023 година е организиран съгласно регламента в наредбата, приета с ПМС № 163 от 29.06.2015 година. Част от учениците от селата използват правото си за избор на училище съгласно ЗПУО и се обучават в несредищни училища в гр. Ловеч. По маршрути от общинска и областна транспортни схеми с 5 транспортни фирми, пътуват 354 ученици от 22 населени места до 10 училища. С превоз за собствена сметка – 9 училищни автобуса на трите средищни училища и на СУ „Св. Климент Охридски“, пътуват 274 деца и ученици от 17 населени места до 8 училища и 2 детски градини. Общо 628 деца и ученици от общо 25 населени места пътуват към общо 15 детски градини и училища (2 детски градини и всички училища на територията на общината, без защитеното и частното). Дължината на маршрутите варира от 8 до 34 километра. Деветте училищни автобуса извършват ежедневно, преобладаващо по 2 курса сутрин и 2 курса след обяд, със средно времетраене на сутрешното или следобедното пътуване между 1 час и 1 час и 30 минути. За периода 2017 – 2020 година, двете средищни училища: ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч и ОУ „Панайот Пипков“, гр. Ловеч, получиха директно от МОН по един нов автобус за
--	--	--

		подмяна на най-старите автобуси, предоставени им от общината, които са на повече от 12-15 години и с голям пробег. В здравните кабинети през 2022/2023 учебна година се обслужват 4 092 деца и ученици в училищата и 909 деца в детските градини. На територията на община Ловеч са разкрити и функционират 22 здравни кабинети – 14 в общинските училища и професионалните гимназии и 8 в детските градини. Медицинското обслужване се обезпечават от 20 медицински специалисти, от които – 1 лекар, 9 медицински фелдшера и 10 медицински сестри. Всички здравни кабинети са обзаведени и оборудвани, съгласно изискванията на нормативната уредба. През 2021 година се извършиха допълнителни организационни дейности, свързани със спазване на мерките и препоръките за предотвратяване и ограничаване разпространението на COVID-19 в социалните и здравни услуги. И през 2022 година на територията на Община Ловеч активно работи здравен медиатор, който приоритетно насочва своята дейност в рискови квартали и местности на общината, където е налице концентрирано присъствие на ромски семейства, с повишена мобилност и ниска здравна култура за превенция на заболяванията. През 2022 година е организирано и проведено обучение за повишаване професионалната квалификация на медицинските специалисти от детско и училищно здравеопазване. През същата година Община Ловеч активно работи по пет Национални програми за профилактика и промоция на здравето и оказва активно съдействие на партньорите си: РЗИ Ловеч, МБАЛ „Проф. д-р П. Стоянов“, „Медицински център – Ловеч“ и Национално сдружение на общините в Република България при изпълнение на предвидените дейности за тяхното реализиране. Община Луковит 1. Учениците имат достъп до компютърни кабинети и художествена и научна литература; 2. Във всички детски градини и училища е: - осигурено медицинско обслужване ; - осигурен безплатен транспорт на пътуващите деца и ученици. Община Тетевен ДГ „Незабравка“ – гр. Тетевен - взаимодействие с медицинска сестра, с цел опазване живота и здравето на децата. Проведени: - детска кулинарна работилница: „Не яж боклуци, яж – зеленчуци!“.
--	--	--

		- беседи на тема: „Какво представляват вирусите? – заразяване и профилактика“; „Моето тяло – как работят органите и системите в човешкото тяло.“; „Къщичка за здравето“; „Горска билкова аптека“; „Карнавал на витамините“. В училищата е осигурено на учениците: библиотечно-информационно обслужване, грижа за здравето - медицинско обслужване също и във всички детски градини на общината, осигуряване на общежитие, осигурен е също удобен транспорт за всички ученици от населените места, където няма училище. Раздадени са карти на пътуващите ученици. В СУ „Георги Бенковски“ – Тетевен: - Учениците имат достъп до 5 компютърни кабинета с по 13-15 работни места; информационен център и читалня във фоайето на училището с над 200 тома книги – художествена и научна литература, енциклопедии, наръчници, списания и др.; оформяне на кътове за четене в пет класни стаи; - Осигурено медицинско обслужване от медицински фелдшер; осигуряване на медикаменти и консумативи за здравния кабинет; - Осигурен безплатен транспорт на пътуващите ученици в гимназиален етап – общо 128 ученици от населените места в община Тетевен. Община Троян В училищата е осигурен ежедневен целогодишен достъп до училищните библиотеки. Фондът им се обогатява ежегодно и има търсене от страна на учениците, основно на художествена литература. В малките училища се разчита на обновяване чрез дарения. В училищните библиотеки основен дял на читателите са учениците от начален етап. За учебната 2021/22 г. за 303 ученици, пътуващи от населени места, в които няма училище, е осигурен превоз по транспортна схема на община Троян или е осигурен специализиран превоз. За учебната 2022/23 г. пътуващите са 285. През месец септември е извършен ежегоден технически преглед на автобусите за осигуряване безопасността на пътуващите, а в края на годината от МОН е предоставен на община Троян нов 32-местен автобус. През 2022 г. общежитие ползват 27 ученици в СУ „Васил Левски“ – с. Черни Осъм и 30 в НУПИ „Проф. „Венко Колев“, през годината в общежитието бяха настанявани и граждани на Украйна с деца, временно пребиваващи на територията на България.
--	--	--

Мярка 13. Осигуряване на достъпна архитектурна среда	Дейност 13.1. Изграждане на рампи за осигуряване на достъпност до входните помещения на сградите на институциите.	Община Ловеч В ДГ „1-ви юни“, ДГ „Радост“ и ДГ „Слънце“ е осигурена достъпна архитектурна среда, чрез устройство за придвижване на инвалидни колички по стълби. ДГ „Зора“ е оборудвана със седалкова платформа и устройство за придвижване на инвалидна количка по стълбище. В ДГ „Люляче“ и ДГ „Снежанка“ са изградени рампи за осигуряване на достъпност до входните помещения на сградата за деца с увреждания. В ОУ „Христо Никифоров“ има изградена рампа и устройство за придвижване на инвалидни колички по стълбища. В ОУ „Проф. Димитър Димов“, ОУ „Васил Левски“ и ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч, ОУ „Панайот Пипков“, ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Александрово, СУ „Св. Климент Охридски“, ППМГ, гр. Ловеч, НПГВМ „Проф. д-р Димитър Димов“, ПГМЕТ, гр. Ловеч и ПГИТУ, гр. Ловеч има изградени рампи за достъп на ученици с увреждания, а в ПГМЕТ, гр. Ловеч – и асансьор. Община Луковит 1. Изградени са рампи във всички училища, асансьор в СУ „Ал. Константинов“ гр. Луковит, в ОУ „Христо Ботев“ – с. Румянцево има изградена рампа. 2. Санитарни възли с достъпност за деца със СОП има изградени в СУ „Ал. Константинов“ гр. Луковит; НУ „Инж. Вълков“ гр. Луковит, ПГСС „Сергей Румянцев“ гр. Луковит, ОБУ „Н. Рилски“ с. Дерманци; ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ с. Бежаново. Община Тетевен Не всички образователни институции от общината разполагат с достъпна архитектурна среда. Приоритет на Община Тетевен и учебните институции в подобряване на материално – техническата база е изграждането на достъпност до входните помещения на сградите на институциите – предвидено е в Плана за интегрирано развитие на община Тетевен за периода 2021-2027 г. и в Стратегията за развитие на образованието в община Тетевен за периода 2022 – 2026 г. В резултат на завършилия мащабен проект „Ремонт на СУ „Георги Бенковски“ – гр. Тетевен, финансиран от Държавен фонд Земеделие са изградени 2 броя санитарни възли, които са пригодени за ползване от ученици с увреждания и е изградена рампа, осигуряваща достъпна архитектурна среда.

		Съществуват изградени в НПГГСД „Сава Младенов“ – Тетевен рампи 3 броя - 1 в училищната сграда; 1 в общежитието; 1 във физкултурния салон, - платформа - асансьор
	Дейност 13.2. Адаптиране и изграждане на санитарни възли с достъпност за деца и ученици с увреждания.	Община Ловеч В ДГ „Зора“ има изграден и адаптиран санитарен възел с достъпност за деца с увреждания. В ДГ „Люляче“ е изградено санитарно помещение, пригодено за деца с увреждания. В ОУ „Проф. Димитър Димов“, ОУ „Панайот Пипков“, СУ „Св. Климент Охридски“, ППМГ, гр. Ловеч, НПГВМ „Проф. д-р Димитър Димов“, ПГМЕТ, гр. Ловеч и ПГИТУ, гр. Ловеч има изградени санитарни помещения на първия/втория етаж на сградите, с достъпност за ученици с увреждания. Община Тетевен В СУ „Георги Бенковски“ – гр. Тетевен са изградени 2 бр. санитарни възли, които са пригодени за ползване от ученици с увреждания. В ПГСЕУ - изграден санитарен възел, рампа. В ОУ „Васил Левски“ – село Голям извор през 2022 г. се изгради вътрешен санитарен възел. В ОУ „Васил Левски“ – село Български извор са изградени вътрешни санитарни възли. Такива са изградени също през годините в ОУ „Георги Бенковски“ – село Черни Вит, в ОУ „Христо Ботев“ – село Глогово, както и във всички училища в град Тетевен. В НПГГСД „Сава Младенов“ – гр. Тетевен - адаптирани санитарни възли за достъп на ученици с увреждания - 2 в училищната сграда.
Мярка 14. Осигуряване на специализирана подкрепяща среда	Дейност 14.1. Осигуряване на подходяща апаратура и специализирани технически средства за деца и ученици, нуждаещи се от такива.	Община Ловеч В сградата на ДГ „Люляче“, ДГ „Мария Сиркова“, ДГ „Слънце“ и ДГ „Снежанка“ има оборудвани кабинети за индивидуална работа на специалисти с деца на ресурсно подпомагане. В ОУ „Христо Никифоров“ има изграден логопедичен кабинет. В ОУ „Проф. Димитър Димов“ има оборудвани 2 кабинета – логопедичен кабинет и за работа с ученици на ресурсно подпомагане с осигурени лаптоп и принтер във всеки от тях. В ОУ „Панайот Пипков“ има оборудвани 2 кабинета за индивидуална работа на специалисти с ученици със СОП: за ресурсно подпомагане и за психологическо консултиране и работа с логопед. В кабинетите са осигурени интерактивни и дидактични материали, даващи възможност за по-качествена специализирана работа с учениците с обучителни

		затруднения. В СУ „Св. Климент Охридски“ има оборудвани кабинети за работа на специалисти с ученици със СОП: за училищен психолог, ресурсен учител и логопед. В СУ „Тодор Кирков“ има оборудван кабинет за работа на ресурсен учител с ученици със СОП. Община Луковит 1. В СУ „Ал. Константинов гр. Луковит“ наличие на ресурсен кабинет, оборудван по проект „Включващо обучение“. 2. В ОУ „Христо Ботев“ има кабинет, оборудван и обзаведен с необходимите бюра и столове, предоставена е възможност за ползване на учебно-технически средства. Ресурсният учител използва методики, дидактични материали и пособия. На разположение са: тест за диагностика на готовността на децата за училище, предметно-манипулационни методи, тестове. Община Тетевен Осигурена е специализирана подкрепяща среда във всички образователни институции от общината.
	Дейност 14.2. Осигуряване и оборудване на кабинети за ресурсно подпомагане във всяка детска градина и училище, в което има деца и ученици със специални образователни потребности, периодично обновяване на ресурсните кабинети с дидактични материали.	Община Ловеч В сградата на ДГ „Зора“ има обособена зона за ресурсно подпомагане. В сградата на ДГ „Люляче“, ДГ „Мария Сиркова“ и ДГ „Слънце“ има обособени кабинети за ресурсно подпомагане, оборудвани с дидактични материали и пособия необходими за обучението на децата. В ДГ „Радост“ има обособена зона-кабинет за ресурсно подпомагане и обособен логопедичен кабинет. В ДГ „Снежанка“ има кабинет, с осигурени по проект „Подкрепа за приобщаващо образование“, технически средства и оборудване за работа с децата на ресурсно подпомагане. В ОУ „Христо Никифоров“, ОУ „Проф. Димитър Димов“, ОУ „Васил Левски, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч, ОУ „Панайот Пипков“, ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Александрово, СУ „Св. Климент Охридски“, СУ „Тодор Кирков“ са оборудвани кабинети за ресурсно подпомагане. В община Луковит предстои осигуряване и оборудване на кабинети в училищата и ДГ на територията на Община Луковит. Дидактичните материали, които се използват от ресурсните специалисти, периодично се обновяват. Община Тетевен В ДГ „Васил Левски“ – гр. Тетевен е осигурена и оборудвана стая за ресурсно подпомагане на децата със СОП. СУ „Георги Бенковски“ – гр. Тетевен разполага с оборудван с технически и учебни средства ресурсен

		кабинет. Кабинетът е дооборудван с мебели и дидактически материали по проект „Подкрепа за приобщаващо образование“. НУ „Хаджи Генчо“ разполага с периодично обновяващи се пособия и дидактични материали, които обезпечават обучението и развитието на учениците със СОП Оборудвани – ресурсен кабинет, кабинет на педагогически съветник.
--	--	--

Специфична цел 2. Ефективно ресурсно осигуряване на подкрепящата среда на общинско ниво.

Мярка	Дейност	Реализирани дейности
Мярка 15. Използване на възможностите на центровете за подкрепа на личностното развитие и ЦСОП в процеса на приобщаване на децата и учениците.	Дейност 15.1. Създаване на екипи от ЦПЛР и ЦСОП за подпомагане на дефицити и трудности на училищните институции при оценяването на потребностите на децата и учениците.	Община Ловеч В ДГ „Кокиче“ – за 1 дете, а в ДГ „Мария Сиркова“ – за 4 деца е изготвена оценка на потребностите от допълнителна подкрепа за личностно развитие и са получили такава. В ДГ „Люляче“ за 2 деца е изготвена оценка на потребностите от допълнителна подкрепа за личностно развитие, а 12 деца са получили подкрепа за личностно развитие. В ДГ „Радост“ за 9 деца е изготвена оценка на потребностите от допълнителна подкрепа за личностно развитие, а 24 деца са получили подкрепа за личностно развитие от логопед, назначен в детската градина. В ДГ „Слънце“ за 6 деца е изготвена оценка на потребностите от допълнителна подкрепа за личностно развитие и са получили такава, в т. ч. и от логопед и психолог. В ДГ „Снежанка“ за 6 деца е изготвена оценка на потребностите от допълнителна подкрепа за личностно развитие, а повече от 30 деца са получили подкрепа за личностно развитие от логопед и психолог, назначени в детската градина. В ОУ „Христо Никифоров“ през 2021/2022 учебна година за 10 ученици е изготвена оценка на потребностите от допълнителна подкрепа и са получили подкрепа за личностно развитие. През 2021/2022 учебна година в ОУ „Проф. Димитър Димов“ е изготвена оценка на потребностите от допълнителна подкрепа от ЦСОП за 14 ученици, които се обучават в училището. През 2021/2022 учебна година: в ОУ „Васил Левски“ за 5 ученици; в ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч за 13 ученици; в ОУ „Панайот Пипков“ за 10 ученици; в ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Александрово за 5 ученици; в СУ „Св. Климент Охридски“ за 7 ученици и в СУ „Тодор Кирков“ за 13 ученици, са изготвени оценки на потребностите от

		допълнителна подкрепа за личностно развитие и са получили такава. Община Луковит 1. Участие на ДГ „Червената шапчица“- гр. Луковит в международен крос-кънтри "Луковитски моми", международен мемориал "Веселин Даскалов", заедно с ДГ „Зорница“ - с. Торос, ДГ „Звънче“, участие в конкурс за детски рисунки "България в картини и слово" - гр. Търговище; Конкурс за детска рисунка "Детство мое - реално и вълшебно" гр. Ловеч; Община Тетевен ЦПЛР - Тетевен не е включен в екипи за установяване на обучителни трудности или дарби на деца в училищна възраст. ОУ „Георги Бенковски“ – с. Галата - двама ученика използват възможностите на Център за подкрепа за личностното развитие - град Тетевен.
	Дейност 15.2. Осигуряване на възможности за участие на децата и учениците в общински, областни, национални и международни проекти, програми и форуми в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта, както и изяви по интереси със съдействието на ЦПЛР и общините.	Община Ловеч ДГ „Зора“ участва активно в различни инициативи на ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч, РБ „Проф. Б. Цонев“, гр. Ловеч и РЦПППО – Ловеч. ДГ „Люляче“ участва активно в различни инициативи на ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч. ДГ „Радост“ участва активно в различни инициативи на ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч, РБ „Проф. Б. Цонев“, гр. Ловеч и РЦПППО – Ловеч. Около 80 деца от ДГ „Слънце“ са участвали в различни инициативи на ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч, РБ „Проф. Б. Цонев“, гр. Ловеч и РЦПППО – Ловеч. Повече от 40 деца от ДГ „Снежанка“ са участвали в различни инициативи на Ловчанско читалище „Наука – 1870 г.“, гр. Ловеч, ЦПЛР – ОДК, гр. Ловеч, РБ „Проф. Б. Цонев“, гр. Ловеч и РЦПППО – Ловеч. От ОУ „Христо Никифоров“ за 2021/2022 учебна година 350 ученици са се включили в общински конкурси и състезания и 150 ученици – в национални конкурси и състезания. За 2021/2022 учебна година: от ОУ „Васил Левски“ около 200 ученици; от ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч около 50 ученици; от ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, с. Александрово около 40 ученици; от СУ „Тодор Кирков“ над 80 ученици, са се включили в различни общински и други изяви. Ученици от СУ „Св. Климент Охридски“ редовно участват в различни общински и други изяви. От ПЕГ „Екзарх Йосиф I“ 11 ученици са участвали в национални изяви по английски език, немски език, френски език, география и история. Учениците от НПГВМ „Проф. д-р Димитър Димов“ са

		участвали в 15 общински, областни и национални изяви в областта на науките, технологиите и изкуствата. От ПГМЕТ, гр. Ловеч по програма "Еразъм +": 18 ученици участват в Проект №2021-1-BG01-KA121-VET-000021168, „Кариерен компас – посока БРАГА“ и 17 ученици участват в Проект "R.O.V.E" – №2020-1-IT02-KA229-079182_4; а 3-ма ученици в Регионален кръг на Националното състезание "Най-добър млад автомонтьор и водач на МПС". Община Луковит НЧ "Бялата лястовица" - гр. Дулово за участие в пети национален конкурс за коледна картичка. НП „Заедно за всяко дете“, Модул 2 – 75 деца Национален конкурс „Нашият коледен дух“ - децата от четвърта група. Национален конкурс „Коледна звезда“ – 2 деца. Национален конкурс на БАН – „За какво ни е космоса“ – 1 дете. Национален конкурс „Аз съм българче“ – 1 дете. IV Национален детски конкурс „Картичка за мама“ – 1 дете. Национални детски състезания „Многознайко“ – 49 деца. Европейски ден на спорта 2021 г. – всички деца. В ПГСС „Сергей Румянцев“ –гр. Луковит Мотивация за образование в Луковит – клуб „Театър“ – 15 ученици и „Мажоретен състав“ – 1 ученик. НП „Заедно в изкуствата и спорта“ – 42 ученици. „Еразъм +% - 19 ученици. Равен достъп до училищно образование в условията на кризи – всеки ученик с необходимост от компютърна техника за подпомагане ОУ „Христо Ботев“, съвместно с читалищата и спортните клубове участва като партньор на ДГ " Червена шапчица" в проект " проект BG05M20P001-3.022-0002 „ИГРАЕМ И УЧИМ ЗАЕДНО“ - подготвителна група. Община Тетевен ДГ „Незабравка“ -Тетевен - Развитие двигателните умения на децата чрез участие в Клуб по интереси: „Малките спортисти“ към ЦПЛР – Тетевен. ДГ „Детелина“ – Тетевен - Участие на деца от изнесена група „Свещаров“ в проект BG05M20P001-3.005-0004 – АПСПО ДЕЙНОСТ 1 - БЕЛ ЦПЛР - Тетевен 2020/2021 г. Сформирани 15 групи за занимания в направления Наука, Изкуства, Спорт. Обхванати 185 деца от ДГ и училищата в гр. Тетевен. Заниманията в ДГ се провеждат като допълнителни форми в рамките на целодневната организация на учебния ден.
--	--	--

		Заниманията с ученици се провеждат в извънучебно време. Реализирани инициативи и участия в национални и международни конкурси – 17 бр. Спечелени отличия : Първо място в Национален конкурс за литературни творби „Планетата Земя – безценен дар“, категория Стихотворение. Специална награда на РИОСВ Русе в Национален конкурс за литературни творби „Планетата Земя – безценен дар“, категория Разказ – част от XXIX Международен екологичен форум „Сребърна 2020“. Трето място в Национален конкурс „Ветеринарният лекар – лечител на човечеството“, раздел Репортажна статия. Специална награда от фотоконкурс „Моето училище“, обявен в рамките на проект „Европейска нощ на учените 2020“. Колективна награда за клуб „Фотография“ - от фотоконкурс, посветен на Международния ден на светлината, обявен от Съюза на физиците в България и Община Долна Митрополия. През 2021/2022 г. са сформирани 12 групи в направления Изкуство, Наука, Спорт и са обхванати 145 деца. Заниманията в ДГ се провеждат като допълнителни форми в рамките на целодневната организация на учебния ден. Заниманията с ученици се провеждат в извънучебно време. Участия в национални конкурси и реализирани инициативи на местно ниво - 33 бр. Получени отличия: 5бр. първо място в Международен конкурс за рисунка „С очите си видях бедата“ - областен етап. трето място в Международен конкурс за рисунка „С очите си видях бедата“ – общински етап. трето място в Национален конкурс „Фотоприказки“ , гр. Кърджали, раздел Художествена фотография. второ и трето място в Национален конкурс „От Коледа до Васильовден“, раздел Поезия. СУ „Георги Бенковски“ – гр. Тетевен - участие на ученици в конкурси и състезания – 2 ученички, класирани на призови места на национални конкурси от календара на МОН: една ученичка, класирана на трето място във възрастова група V – VII клас с историческо есе в XXX Национална конференция по литература, история и философия «Битие и време» на тема «Един век в търсене на Аза» и една ученичка, спечелила Специална награда от Петия национален исторически конкурс за историческа памет „Будител“; един ученик с престижно класиране в конкурс на тема „Моята конституция“, организиран от СУ
--	--	---

		„Вела Благоева“, гр. Велико Търново; участие и класиране на 8 ученици във финалния етап на състезанието по български език и литература „Стъпала на знанието“; участие на 17 ученици в Националното математическо състезание „Европейско кенгуру“; трето място на училищния отбор „Млад огнеборец“ на областното състезание на младежките противопожарни отряди „Млад огнеборец“; 1 ученичка, класирана и взела участие в регионалния етап на състезанието по правопис на английски език Spelling Bee. Всички детски градини и училища от общината взимат активно участие във всички организирани инициативи от Община Тетевен свързани с местните и национални празници. Деца и учениците се включват в организирани различни инициативи в зависимост от техните интереси и способности. Заниманията по интереси включват: • спортни игри; • запознаване с различни и достъпно обяснени български обичаи, традиции и празници; • четене на допълнителна литература и самостоятелно общуване с книгата; • посещение на детски спектакли, изложби и концерти; • слушане на музикални произведения; • игри по избор на учениците; • изготвяне на подходяща украса за празниците; • лично творчество; В най-голямото НУ ”Хаджи Генчо” съществува висока степен на информираност и мотивиране на учениците за участие в общински, областни, национални и международни проекти, програми и форуми в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта и др.
Мярка 16. Използване на възможностите на ЦПЛР, ЦСОП, РЦПППО и други специализирани институции в общините в процеса на приобщаване на децата и учениците.	Дейност 16.1. Организиране и координиране на осигуряването на ресурсни учители, рехабилитатори на слуха и говора и други педагогически специалисти за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със СОП в образователните институции.	Община Ловеч В община Ловеч функционира Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦПППО), в който са обхванати деца и ученици от общинските и държавните училища и детски градини в Ловешка област. 11(единадесет) ресурсни учители и други специалисти от РЦПППО – Ловеч, обезпечават допълнителната подкрепа на 96 деца и ученици със СОП от 5 детски градини, 8 общински училища, ПГИТУ и ЧНУ „Св. Седмочисленици“, по данни към 26.09.2022 година. Към тази дата в община Ловеч статут на децата и учениците със специални образователни потребности имат 139 деца. Няма отпаднали от ресурсно подпомагане по социални причини или поради преместване в друг град

		и/или в чужбина. В ЦСОП „Васил Левски“ се обучават 28 ученици. Със собствени екипи от специалисти: ресурсни учители, психолог и логопед, ресурсно подпомагане е осигурено на 15 ученици в две общински училища: ОУ „Проф. Димитър Димов“ – на 4 ученици и ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, гр. Ловеч – на 11 ученици. 96 деца и ученици от различни ДГ и училища се подпомагат от специалисти: ресурсни учители, психолози и логопеди от РЦПППО – Ловеч. Община Луковит В Средно училище „Алеко Константинов“ – гр. Луковит работят психолог и педагогически съветник, а ресурсният учител е от РЦПППО – Ловеч. Те осъществяват допълнителна подкрепа на 11 ученици със СОП. В останалите училища работата с учениците със СОП е подпомагано от ресурсни учители от РЦПППО – Ловеч. Община Тетевен Дейностите с деца със СОП са приоритет в работа в ДЦЛУ - Тетевен, детските градини и училищата от общината. В учебните институции се използват възможностите на РЦПППО – Ловеч. Провеждане на екипни срещи със специалисти /логопед, ресурсен учител, психолог/ от РЦПППО – Ловеч, за изготвяне на оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците със СОП. - м. януари и февруари в ДГ „Васил Левски“ през 2023 г. предстоят организирани от РЦПППО – Ловеч тренинги с родители във втора и четвърта групи. - В СУ „Георги Бенковски“ – гр. Тетевен работят ресурсен учител и психолог, назначени към училището, които осъществяват допълнителна подкрепа на 16 ученици със СОП.
	Дейност 16.2. Координация на сътрудничеството между РЦПППО и другите специализирани институции в общините.	Община Ловеч Съществува неизменна координация и сътрудничество между РЦПППО – Ловеч и другите специализирани институции в общината. Образователните институции си сътрудничат и обменят опит с РЦПППО – Ловеч при възникнали казуси, касаещи децата и учениците със специални образователни потребности. Община Луковит Ежегодно Община Луковит след предоставяне на информация от детските градини и училища за необходимостта от ресурсно подпомагане на децата и учениците със СОП и решение на ОбС, уведомява РЦПППО - Ловеч, да осъществи дейностите за ресурсно подпомагане. Община Тетевен

		РЦПППО – град Ловеч поддържа координация, комуникация и сътрудничество с всички специализирани институции в общината, работещи с деца и ученици. ДГ „Васил Левски“ – град Тетевен е провела анкета с родителите на децата от втора и четвърта групи. В Средно училище „Георги Бенковски“ – град Тетевен се поддържа добро сътрудничество с представителите на РЦПППО, които участват в процеса на оценка на индивидуалните потребности на учениците и необходимостта от предоставяне на допълнителна подкрепа и в процеса на насочването на ученици със СОП в седми клас към паралелки с прием след седми клас. Участие на ресурсния учител в организирана от РЦПППО регионална конференция за обмяна на добри практики в процеса на приобщаващо образование.
--	--	---

Специфична цел 3. Създаване на институционален механизъм на общинско ниво за координация, контрол, наблюдение и оценка на дейностите по осигуряване на подкрепа на личностното развитие на децата и учениците.

Мярка	Дейност	Реализирани дейности
Мярка 17. Повишаване капацитета на местната власт при планиране, управление и мониторинг на процеса на приобщаващото образование.	Дейност 17.1. Планиране и реализиране на общински дейности /конференции, кръгли маси, семинари или други прояви за повишаване на информираността на обществеността за философията на приобщаването/ подкрепа на приобщаващото образование. Провеждане на ефективна медийна политика.	Община Луковит Участие в организирани конференции, кръгли маси и инициативи, на ръководствата на училищата и детските градини, в подкрепа на приобщаващото образование. Използване на възможностите на Facebook страницата за отразяване на училищните дейности и осигурената подкрепа за личностното развитие на децата и учениците. Община Тетевен Всички детски градини и училища от общината участват в организирани от Община Тетевен конференции, кръгли маси и съвместни инициативи. Използват се възможностите на Facebook страниците на образователните институции и сайта на Община Тетевен за отразяване на дейностите и популяризиране на принципите на приобщаващото образование.

ИЗВОДИ

- Осъществените дейности за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците заложи в Стратегията за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Ловеч за периода 2021 - 2022 г. са в съответствие с поставените цели, приоритети и мерки за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

- Има създадена добра организация за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в институциите, определени от ЗПУО. Подкрепата за личностно развитие на децата и учениците се осигурява при взаимодействие на институциите и държавните и местни органи и структури и доставчиците на социални услуги.
- Налице е осигурено приобщаващо образование, което предполага всички деца и ученици в образователните институции, независимо от техните силни или слаби страни, в която и да било област да са част от общността. Те са приобщени в усещането си за принадлежност към другите деца, ученици, учители и непедагогически персонал. Приобщаващо обучение е осигурено не само на деца и ученици със СОП, то е насочено до създаването на качествени условия за обучение на всички деца и ученици.
- Наличната материална база в училища и детски градини е добре поддържана, но в повечето случаи, поради спецификата на сградите, не е възможно да се създаде кабинет за работа с деца със СОП, който да бъде използван единствено за тази цел.
- Осигурени са квалифицирани и достатъчно на брой специалисти за ресурсно подпомагане като към 2022 г. недостиг има на рехабилитатори, кариерни консултанти и медицински специалисти.
- В област Ловеч успешно се осъществяват дейностите по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, създаден с Решение № 100/08.06.2018 г. на МС.
- За отчетния период се наблюдава и повишаване на подкрепата на общинско и училищно ниво за деца и ученици с изявени дарби. В детските градини също се посочват надарени деца, което налага извода, че се осъществява ранно идентифициране на деца с изявени дарби. В област Ловеч се стимулира и подкрепя морално и материално творческите изяви на даровити деца чрез общински програми.
- Липсва единна програма за кариерното ориентиране и консултиране, като дейността се осъществява във всички образователни институции.
- Дейностите по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение се осъществява от наличните специалисти във всяко училище. Отчита се намаляване на проблемното поведение, а в малките населени места е осигурена психологическа помощ чрез специалисти от ЦОП.
- През отчетния период създаденият институционален механизъм на областно и общинско ниво за координация, контрол, наблюдение и оценка на дейностите по осигуряване на подкрепа на личностното развитие на децата и учениците работи все по-ефективно.

ПРЕПОРЪКИ

- Необходимо е активно участие на всички заинтересовани страни в създаването на условия за цялостна и пълноценна подкрепа на личностното развитие на всички деца и ученици от област Ловеч.
- Необходимо е всички Общини да осъзнаят важността от разработването на Общински стратегии за личностно развитие на децата и учениците, което ще допринесе за осигуряване на приобщаващо, равноправно и качествено образование, подпомагане и насърчаване на децата и учениците за тяхното максимално развитие на възможностите и индивидуални потребности.